

A lélek üdítő itala

Vasárnap együtt imádkozunk a lelkipásztorral, hétköznap akár egy imakönyvet is elővehetünk, de valahogy ez nem az igazi. (6. oldal)

„Amikor Istennel beszélgetünk...”

Van egy anyanyelv és van egy atyanyelv, amikor Istennel beszélgetünk, vallotta a tavasszal elhunyt Dinnyés József énekmondó. (8. oldal)

Félni, vagy nem félni?

Mindnyájan arra vágyunk, hogy boldogan éljünk, ne korlátozzanak minket szabályok és elvárások, se a belső démonjaink. (14. oldal)

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2021. JÚNIUS • 32. évf. 11-12. szám • Ára 3 lej

Szüntelen imádkozzatok!

Az imádságot megannyi titokzatosság, misztikusság és gyönyörűség övezi. Külsőleg csupán egyszerű szavak halmaza az egész, ami az érzések kavalkádjában születik, miközben valószínűleg telve van fogalmazási és formai hibákkal. Mégis minden gyengesége és dísztelensége ellenére hatalmas erő van benne. Olyan erő, ami túllép az idő és tér dimenzióján, hogy összekösse a mulandót az örökkévalóval, a tisztát a beszennyezettel, az Isten országát a bűnnel fertőzött világgal. Ezt az erőt évszázadok óta igyekszik az emberiség kimutatni, megmérni, leírni, s bár vannak figyelemre méltó próbálkozások, az áhított eredmény továbbra is várat magára. Még az sem helyes, ha erőként határozzuk meg az imádságot, mert annál sokkal több

és varázslatosabb. Az imádság nem más, mint a nekünk ajándékozott csoda, amelyben mindig megtaláljuk azt, amire valóban szükségünk van, attól, aki tényleg megadhatja nekünk.

Napjainkban az imádság erejében még azok is hisznek, akik nem vallásosak, csak egyszerűen elfogadják valamilyen spirituális felsőbbrendűség létét. Nekünk viszont nem kell a sötétben tapogatóznunk, mert a Bibliában sok útmutatást találunk arról, hogy mi az imádság, és miként gyakorolhatjuk azt. Igaz, olykor látszólagos ellentmondásokba ütközünk, de ez csak a felületes és hitetlen olvasónak okoz gondot, ugyanis „a hívó előtt az Úr megfelel önmagát” és üzenetét.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Iszonyat mindenütt

„Durván ráncigálva tartóztattak le egy 71 éves lelkészt London egyik külvárosi részén, miután a klasszikus családmódelről, illetve a férfi és nő közötti házasságról beszélt egy utcai rendezvényen. A hatóságokhoz érkezett bejelentések szerint a lelkész prédikációja »gyűlöletbeszédet és homofób kijelentéseket« tartalmazott. Az idős papot rendőrségi fogdába hurcolták, majd eljárást indítottak ellene – írja a V4NA nemzetközi hírügynökség.”

Olvasom a fent idézett hírt; bár megjelenik néhány lapban, többnyire el sem éri a média ingerküszöbét, és elhallgatják számtalan hasonlóval együtt.

Nem divatos, sőt ítéletes a kortárs egyház üldözéséről, a klérus tagjainak bántalmazásáról írni. Sőt, még elviselhetetlenebb a libertinus elemek számára a klasszikus házasságról, a férfi és nő egészséges kapcsolatáról megszólalni.

Manapság a beteges hajlam leleplezése lesz a beteges, és az egészséges ügyek védelmezése lesz az egészségtelen. A törvénytelen törvényesítésének, a bűnözők kárpótlásos felmentésének, a kárvallottak veszteségét visszatéríteni képtelen hatalmaknak az idejét éljük, vagy inkább szenvedjük.

Korcs eszmék és fattyú gondolkodók alakította világunkban, ahol a rendfenntartók békés tömegekbe lőnek, aggastyán szóonokokra bilincset csatolnak, józan államférfiakat gyaláznak, nem szabad szótlanul túrni az örületüket. (Folytatás a 2. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Iszonyat mindenütt

(Folytatás az 1. oldalról)

Lélekben ott kell lenni a gumilövedékek sebésültjei mellett, és az akkori gulyáskommunista utódokat évtizedek után is emlékeztetnünk kell gyilkos szándékú tetteikre.

Olyan lelkészek neve van szívünkben, akiknek nevét leírni sem volt szabad, de akiknek szolgálata bizonyította, hogy az evangéliumot nem lehet béklyóba verni.

Vannak tiszta lelkű, nemzetet védelmező országépítők, haza- és otthonteremtők, akik állandó támadások között, mint Nehémiás idején (Neh 4,12), küzdelemre készek, éberen minden bástyán.

Az örömhírt is olvasom. Jeremiás próféta drámai szenvedés után együtt vallhatja a kiválasztott nemzettel: „...kiragadja a szegény ember életét a gonoszok hatalmából” (Jer 20,13). A Jeremiás által közvetített örömhír előzménye ugyancsak tanulságos.

Szembe találja magát a jeruzsálemi templom főpap-felügyelőjével, Pashúrral, akinek neve „jólét”.

A legfájdalmasabb találkozás, amikor a kiválasztott üti a kiválasztottat. Magyar-magyar konfliktus, ha aktualizálva nézzük a kérdést. Jeremiás figyelmeztető prófécija szolt Jeruzsálem bukásáról és a babiloni fogság elkerülhetetlenségéről. Erre Pashúr megkorbácsolatja, majd a templom szomszédságában lévő kalodába záratja a prófétát. Szabadulásakor más nevet kap Pashúr, azaz a „jólét” helyett „iszonyat mindenütt.”

Pashúr büntetése, amely a babiloni fogságban az ő és hozzátartozói halálával járt, a hamis és hazug prófétálása miatt történt (Jer 20,6). Elveszett Jeruzsálem. A kiválasztott nép megint fogságra jutott.

A nemzet tragédiája azzal kezdődött, hogy eltávolodtak Istentől, az ember bálványként került előtérbe, vele együtt a hazugság is, amely a mennyei üzenetet cserélte fel.

Európában önmagukra büszke népek cserélik fel Istent a sátánra, az igazságot a hazugságra, a természetet a természetellenesre.

A modern ember gögösségéből nem képes felismerni, hogy öngyilkos merényletet hajt végre, amelynek áldozatai között rengeteg ártatlan van.

Elég eddig! Elég az ámokfutásból. Elég az arcátlan hazudozásból. Elég a törvénytelen-ségből. Minden elembertelenítő manőverből elég.

Önvédelem jogán is kötelességünk nemzetünk és keresztyénségünk értékeiért küzdenünk, és ha kell, életünket is adnunk.

CSÚRY ISTVÁN

Imádság Isten oltalmáért

„Hallgasd meg panaszomat, Istenem, figyelj imádságomra! A föld széléről kiáltok hozzád, mert elepedt a szívem. Vezess el engem a kősziklára, mert az igen magas nekem! Hiszen te vagy menedékem, erős bástyám az ellenség ellen. Hadd lakjam mindenkor sátramban, hadd meneküljek szárnyad oltalmába!” (Zsolt 61,1-5)

A zsoltáriró nem az emberektől várja a segítséget. Istenben bíz, és Istenhez fohászkodik, hogy hallgassa meg a könyörgését.

ISTENHEZ FORDULÓ EMBER

Íme, egy ember, aki nehézségekkel vívódik, de Istenhez fordul. Nem kapkod, és nem jajveszék. Lelki szemével egyedül Istenre tekint, és az Ő segítségét kéri.

Ugye Te is megtapasztaltad már, hogy amikor az emberi lélek csak „hánykolódik”, vagy az ember teste is fájdalmakat hordoz, és az álmatlan éjszakákon csak forgolódsz ágyadban – Istenhez fordulsz: Uram, hallgasd meg az én könyörgésem! –, és béke, megnyugvás száll a szívedbe.

Annyiszor megtapasztaltuk már, hogy hatalmas a mi Istenünk. Lehet, hogy nem veszi el a fájdalmat, lehet, hogy nem adja meg nyomban a szabadulást a nehéz élethelyzetből, de megmutatja hatalmát és jelenlétét. Ez bizonyos! Csak őszintén, buzgalommal és alázattal kell Hozzá imádkozni.

Akkor is Hozzá forduljunk, ha mi is úgy érezzük, mint a zsoltáros, hogy a föld szélén vagyunk: „E föld széléről kiáltok hozzád, mert szívem elepedt...” (3. v) Szemléletes ez a kifejezés: a föld széle vagy a föld vége. Ez nem azt jelenti, hogy a zsoltáros messze van a hazájától. Nem azt jelenti, hogy idegen földön van. Nem erről van szó. A föld széle vagy vége az ókori keleti ember számára a holtak hazáját jelentette. A holtak hazájának a vizei fenyegetik.

A hullámok átcsapnak a fejünk felett, a talaj síkos, mintha sáros, mocsaras helyen lennénk. Bűneink vizei már-már elveszítene... Fájdalmaink és gyászunk árja egyre mélyebbre sodor... Nem tudunk mást tenni, mint hogy segítségért kiáltunk Istenhez.

ÁLLÍTS SZIKLÁRA ENGEM

Bennünket is így fogad az Úr. Kérjük Őt, és Ő segít. Mi nem tudunk a sziklára jutni. Elhagy minden erőnk: testi és lelki erőnk. A zsoltáros is úgy gondolja, hogy túl magas a szikla, oda ő nem tud feljutni. Mégis talál megoldást. A bajban az ősei Istenére gondol, Aki erős torony és menedék.

Emlékezz csak szüleidre, nagyszüleidre. Ők is ehhez a hatalmas Istenhez imádkoztak. Az erős toronyhoz. A mi lakótoronyunkban, a Szentlélek templomában ott van az Úr? Akkor Ő a mi oltalmunk a Sátán minden démoni seregével szemben.

Imádkozzunk mi is: „Hadd lakozzam a te sátorodban mindörökké, hadd meneküljek a te szárnyaid árnyéka alá” (5. v.).

Sátorunk, oltalmunk az Úr. A sátor egy régies kifejezés. A templomra vonatkozik. Ott békét, oltalmat, vigasztalást és megnyugvást lel az üldözött, megfáradt ember.

Aztán azt is olvassuk, hogy az Úr szárnyai árnyéka alá menekül a szentíró. A szárny oltalmat jelent.

A mi királyunk Jézus Krisztus. Ő maga az oltalom. Nem szárnyait terjeszti ki, hanem engedi, hogy kezeit szegezzék a keresztfára. Kiterjesztett kezei áldást ajándékoznak mindnyájunknak, kik az Ő golgotai keresztye alatt imádkozunk lélekben. Nála, az Ő közelségében oltalmat lelünk és nyerünk minden körülmények között.

Nem akarsz Te is ez oltalom, a kereszt alá „menekülni”? Azt mondod: De igen!

CSOMAY ÁRPÁD

Imádkozz, és bízz Istenben!

„Volt pedig egy tanítvány Damaszkuszban, név szerint Anániás, akihez így szólt az Úr látásban: Anániás! Ő pedig azt mondta: Íme, itt vagyok, Uram! Az Úr pedig azt mondta neki: Kelj fel, és menj el az úgynevezett Egyenes utcába, és keress föl Júdás házában egy Saul nevű tarzusi embert, mert íme, imádkozik” (ApCsel 9,10–11).

A tehetetlen könyörgőről, az engedelmes szolgáról és a mindenről gondoskodó Úrról tanúskodik ez a két igever. Nekünk pedig azt üzeni, hogy a tehetetlenségünkben imádkozunk, szolgálatkész állapotunkban cselekedjünk, és minden dolgunkat bízunk Istenre.

TERVE VAN AZ ÚRNAK

Saul vaksága tisztánlátást szerzett, s ezzel együtt félelem és tehetetlenség lett úrrá rajta. Ráébredt, hogy azt az Urat üldözte, akit védeni akart, és azt az egyházat pusztította, amit a legjobban szeretett. A damaszkuszi úton megélt csodáig pontosan tudta, hogy mi a feladata, most azonban a világtalanok kiszolgáltatottságában, tanácstalanul várja Isten következő lépését, s közben imádkozik.

Mi lehetett ebben az imában? Talán bűnhődés, bocsánatkérés, kegyelemért esdeklés és hatalmas kétségbeesés. Ha Isten valóban olyan szigorú és kíméletlen úr, amilyennek ő eddig hirdette, akkor nincs számára menekvés. De még életben van, tehát az Úrnak terve van vele.

MINDENT FÉLRETÉVE

Amíg Saul imádkozott, addig Anániás Isten üzenetét hallgatta: „Kelj fel, és menj el az úgynevezett Egyenes utcába, és keress föl Júdás házában egy Saul nevű tarzusi embert, mert íme, imádkozik”. Ez az engedelmes ember félretette a Saul iránti ellenérzését, legyőzte a félelmét, és indult az Úr szavára. Isten akaratának cselekvésében nekünk sem szabad engedni, hogy ellenszenv, harag, félelem vagy bármi más akadályozzon.

Nagyon szépen kifejezi ez az igerészlet azt a csodát, ahogyan Isten cselekszik. Miközben mi imádkozunk, az Úr már készíti is azt, amire szükségünk van. Ugyanakkor alázattal kell elfogadnunk azt is, amikor a mi Atyánk általunk akar válaszolni mások imájára. Végül, akár könyörgők, akár megbízottak vagyunk, bízunk Istenben, mert ő a legjobbat akarja nekünk.

TEMPLOMI KÖZÖSSÉGBEN VAGY AZ OTTHON MAGÁNYÁBAN?

„Te pedig amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, és titkon, ajtódat bezárva imádkozz a te Atyádhoz. Atyád pedig, aki látja, amit titkon tettél, megfizet neked” (Mt 6,6).

Imádkozni mindenhol lehet. Az egyiptomi fogságban lévő nép kiáltása is eljutott Istenhez. Pál és Szilász a börtönben is imádkoztak. Jézus elvonult egy hegyre vagy a pusztába, hogy egyedül maradhasson az Atyával, de közösen is imádkozott a tanítványokkal. Ezekén kívül megjelent a zsinagógákban és a jeruzsálemi templomban is. Az imádkozó ember jól tudja, hogy bárhol és bármikor megszólíthatja az Urat.

KIFOGÁS?

A fenti ige gyakori kifogása a templomkerülőknek, hiszen még Jézus is azt tanácsolta, hogy otthon kell imádkozni. Pedig valójában arról van szó, hogy Istennek nem tetsző az, ha mi kérkedünk az imádságunkkal, ahogyan azt Jézus korában a farizeusok tették.

A fohászainkkal nem az emberek tetszését kell elnyernünk, hanem a mi Atyánkét, s jobb elrejtőzni az emberek előtt, mint hogy a hiúság bűnébe essünk imádság közben. Ez viszont nem jelenti azt, hogy a templomra vagy a közösségi imára ne lenne szükség.

„Az én házamat imádság házának nevezik” (Mt 21,13) – mondta Jézus a jeruzsálemi templom megtisztításakor. A templom az Istennel való meghitt közösség helyszíne, ahol minden azt a célt szolgálja, hogy mi háborítatlanul tudjuk megszólítani a mi Atyánkat. Fogadjuk hódolattal az Istennek ezt az ajándékát, és éljünk vele megbecsüléssel.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN BÉLA

Ha szól az Úr

„Az Úr pedig eljött, megállt, és szólította, mint azelőtt: Sámuel, Sámuel! Sámuel pedig így felelt: Szólj, mert hallja a te szolgád” (1Sám 3,10).

Külön kegyelem az, hogy Istennek van jó szava hozzánk. Szól az Ige, van igehirdetés – legyen ezért hálás! Van, ahol az embereknek több száz kilométert kell utazniuk, hogy eljussanak egy magyar nyelvű istentiszteletre, máshol pedig kockázattal is jár, ha meglátják: én Bibliát olvasok.

Abban az időben ritka volt az Úr kijelentése, ritkán szólt az Úr. Ma minket mégis vezetni szeretne. Névről ismer minket, ugyanúgy, ahogyan Sámuel is nevével szólította Isten. Sokunkhoz már gyermekkorunktól kezdve szólt.

ÉLI MÁR NEM HALL?

Csak szeme homályosult meg, vagy már nem látja tisztán az Úr akaratát? A szokott helyén aludt. Megszokottá válhat sok minden. Kifinomult-e hallásod az Úr igéjére? Éli mellett ott van az ébredező Sámuel. Ott vannak már melletted sokan, akiknek szíve nyílik. Vajon útba tudjuk-e igazítani őket?

SÁMUEL MÉG NEM ISMERTE AZ URAT

Emberi szónak véljük talán mi is Isten szavát? Isten hívása sokadszorra is hangzik. Milyen türelmes és kegyelmes Istenünk van! Ő még mindig szólít minket. Okoskodásainkkal ne altassuk el a mellettünk élőket, hanem adjunk igazi, jó tanácsot!

Sámuelnek már a megszületése is csoda volt. Isten megnyitotta Anna méhét, és Sámuel után még öt gyermeket szült.

Mit szól az Úr? Sámuel, Sámuel! – jelente Isten meghallgat.

Ha Isten már meghallgatott téged, akkor ne csak a múltból élj, válaszolj Neki! Ma Fia által szól. Izgatottan várj szavára ma is!

„Mit üzensz? Figyelek Rád.” Ahogyan a „botladozóan” gagyogva szóló Sámuel meghallgatta, úgy téged is meghallgat. Sámuel szíve kinyílt az Úr előtt, s Istennel való kapcsolata folyamatos maradt. Legyen ez így a mi életünkben is!

Sámuelre ránehezedik az ítéletes ige terhe, súlya, ám magát ő továbbra is kicsinynek látja. Csak örüljünk annak, hogy Ő ma is szól, s mi válaszolhatunk hívására! Merjük felvállalni azt az élő Urat, Aki vezetni kívánja életünket!

Az imádság: létszükséglet,

Az imádság az egyénnek vagy közösségnek a transzcendenssel (természetfölöttivel) való kommunikációja. Az imádkozás történhet gondolatban vagy fennhangon; szavakkal, énekkel vagy szavak nélkül; tánccal vagy bármely más mozdulattal, gesztussal – vagy ezek különböző összetételével.

IMÁDSÁG A BIBLIÁBAN

Az Ószövetség két szót használ az imádságra. Az egyik szó (a tefillah főnév) a mondott vagy énekelt, liturgikus vagy magánimádságot jelentette, míg a másik szót (az atar igéből képzett főnevet) a régi fordítások az „áldozati illat” kifejezéssel adták vissza (Ez 8,11).

Ezeket az igéket csak ritkán használták, inkább körülírták az imádság fogalmát.

A kérő imádság helyett: a szólani, szájat megnyitni, hívni, kiáltani, sírni, szívet-lelket Isten elé önteni; a hálaadó imádság helyett: a magasztalni, dicsőíteni, áldani, ujjongani igéket használták az imádság körülírására.

Az éneklés és a hangszeres kíséret magába foglalta az imádság gondolatát, akár csak a leborulás testtartása, illetve a térdel, áll, kezét kitarja és az Isten arcát keresi szintén az imádság kifejezései lettek.

Az imádság alapját Isten közelsége, jelenléte adta, elsősorban a szentélyben, de azon kívül is. Isten meghallgatja Izrael fiait, mert szövetséget kötött velük. Ezért nemcsak képes, de akar is segíteni, amiben megmutatkozik igazságossága, hűsége és jósága. Az imádság alapvető jogcíme tehát az Isten népéhez való tartozás volt.

Az Újszövetség imádságra használt „szakszava” a profán görögből átvett ígérni, fogadalmat tenni (proszekusztai) kifejezés, de a kérni, áldani, hálát adni, leborulni, segítségül hívni, könyörögni igékkel is utaltak rá.

Jézus is gyakran imádkozott: étkezés előtt elmondta az áldást, imádkozott fontos tettei, döntései előtt (csodatétel, a tanítványok kiválasztása), éjszakai magányában és tanítványai körében, és halálfélelmében is.

Az Atyához való egyedülálló viszonya pedig kivételes jelleget adott imádságának, ami főpapi imájában (Jn 17) világossá és nyilvánvalóvá vált. Ez az alapja annak, hogy a keresztyének imádsága Krisztus által új alapokra került: Isten a mennyei Atya, az ember pedig a gyermeke.

HÁROM PÉLDÁZAT AZ IMÁDSÁGRÓL

Jézus több példázatban is tanított az imádsággal kapcsolatban.

1. A farizeus és a vámszedő példázata (Lk 18,9–14) kiélezett módon mutatja be az imádság és imádság közötti különbséget. A

két ember között az az egyetlen hasonlóság, hogy mindketten Isten elé járultak, de imájuk módja egészen eltérő lelkületről árulkodik.

A farizeus imája tulajdonképpen nem is imádság: miközben Istenhez beszél, csak önmagára figyel, és önmagát magasztalja.

A vámszedő imája ezzel szemben mély megalázkodásról tesz bizonyosságot, amit a mell verése is nyomatékosít (az önvád és az önmegalázás kifejezése).

A farizeus az emberekhez méri magát, és mivel nem követ el látható bűnöket, ezt érdemként tünteti fel Isten előtt. Lelkülete hasonló Káinéhoz. Az ilyen lelkiület együtt jár a magukat bűnösnek tartók és ezt kifejezők iránti gyűlölettel is, amit a példázatbeli farizeusnak a vámszedőre tett megjegyzése is kifejez.

A vámszedő ezzel szemben nem emberekhez, hanem Istenhez méri magát, és ezzel szembesülve tartja magát bűnösnek. Ezért mondhatja el róla Jézus, hogy „megigazulva” ment haza. Jézus tehát kifejezi, hogy kettőjük közül éppen az nem nyilvánított igaznak, aki igaznak ítélte magát másokkal szemben.

Az isteni kegyelem elnyerése attól függ, mennyire vagyunk készek lemondani a magunk vélt igazságáról, és hogy imádságunk során mennyire szembesülünk Isten jellemével, illetve önmagunk természetével.

2. A kenyeret kérő barát (Lk 11,5–13) egyrészt azért kér kenyeret, hogy a barátjának adhasson, másrészt pedig a kezdeti elutasítás ellenére sem hagy fel a kérleléssel.

Az imádság mögött nem lehet önző indíték: az Istentől kapott ajándékokat mások javára kell fordítani. Ahogyan egy önzésre hajló ember is képes maradéktalanul kielégíteni a másik ember szükségleteit, úgy biztosak lehetünk benne, hogy Isten még inkább képes teljeskörűen gondoskodni azokról, akik kérésükkel hozzá járulnak.

3. A hamis bíró és az özvegyasszony példázata (Lk 18,1–8) az imában való állhatatosság szükségességére utal. A hamis bíróhoz való hasonlításnak éppen a különbség kihangsúlyozása a célja. Jézus követendő példaként az özvegyasszony állhatatosságát állította tanítványai elé, akit az ellensége felletti igazságtétel érdekében még a hamis bíró sorozatos elutasítása sem tántorított el, és végül el is érte célját.

A példázat mondanivalója tehát az, hogy ha még egy elvetemülten gonosz és közönyös embernél is célt ért az állhatatosság, mennyivel inkább lehet Istenhez így közeledni, akitől mindenféle személyválogatás és rosszindulat távol áll.

A példázat különösen a nehéz helyzetekben való állhatatosságra buzdít, mivel ezeket éppen azért engedi meg Isten, hogy az ember hitét növelje.

A három példázatban Jézus arra tanít, hogy az imádkozó ember legyen alázatos, önzetlen és állhatatos!

KÁLVIN IMÁDSÁGA

Kálvin szerint az imádság a lélek lélegzése. Szerinte az imádság célja nem a keresztyén ember akaratának érvényesítése (Isten által), hanem az Istennel való mély közösség naponkénti megélése. Ennek a kapcsolatnak az alapja a szív kitarása, és az, hogy elfogadjuk Isten nekünk szánt ajándékait, válogatás nélkül.

Krisztus főpapi munkája teszi lehetővé számunkra az Istenhez való imádkozás lehetőségét. Reformátorunk megfogalmazása szerint Krisztus az egyedüli szószólónk, aki naponként közbenjár érettünk Istennél. Isten Jézus Krisztusban készítette el számunkra a hozzá vezető utat. Ő maga az út Istenhez!

Az imádság reformátori szemmel nézve egyrészt a szentek közbenjárásának megcáfolása: Krisztus az egyetlen közbenjáró Isten és emberek között; másrészt pedig az ember Krisztushoz való vezetése.

Kálvinnál az Úrtól tanult imádság éppen ezért úgy mint a imádságra, hogy kötött-ségét feloldva, parafrázálva építette be az

szertartás, hitvallás és életmód

istentiszteletbe. Az imádság személyes jellegét pedig azzal mélyítette tovább, hogy az imaórákon mindig név szerint imádkoztak a genfi rászorulókért. Hittel és értelemmel imádkozni! – ez volt Kálvin alapelve.

TERTULLIANUS AZ IMÁRÓL

Tertullianus a 2. és 3. század fordulójának (160–225) termékeny egyházi írója volt az észak-afrikai Karthágóban. Sok értékes hitvédelmi munkát írt, a többi között védte az Ó- és Újszövetség Istenének azonosságát az eretnek Markionnal szemben. Hajlott a rigorizmusra (végletekig elmenő szigorúság), ami élete utolsó szakaszában a szintén eretnek montanisták közé sodorta. Szenvedélyes véleménye volt egyebek mellett az imádság értékéről is.

„Az ószövetségi imádság is megszabadított tűzvészektől, vadállatoktól és éhínségtől, pedig nem Krisztustól nyerte erejét. Mennyivel hatékonyabb a keresztény imádság! Nem az enyhülés angyalát állítja a lángok közé, az oroszlánok száját nem zárja be, az éhezőknek sem nyújt bőséges eledelt, és a kegyelem ajándéka a szenvedés érzéséből semmit sem vesz el, de helyállással vérteti fel a tüdőket, a szenvedőket és a fájdalomtól gyötörtöket; erőt ad a kegyelem mellé.”

„Miért kell imádkozni? Maga az Úr is imádkozott, akinek tisztelet és dicsőség mindörökkön-örökké!” – fejezi be fejtegetését az egyházatya.

AZ IMÁDSÁG FAJTÁI

Bár a zsidóság imádságai az egész életet átfogták, csak kis részben érintették a szellemi javakat. Imádkoztak az üdvösségért, bűneik bocsánatáért, az Istennel való közösségért (főleg az Isten arcának látásáért), az igaz úton járásért és a Törvénynek megfelelő életért.

A ránk maradt imádságok jó része a betegségből való gyógyulást, a halál veszedelméből való kiszabadulást, az ellenség bűnhődését vagy a népet fenyegető veszélyek elmúlását említi.

Ez elsősorban azzal függ össze, hogy a zsidók túlvilágra vonatkozó képzetek még nem voltak kikristályosodva, így a jót inkább e világi módon képzeltek el. Az egész Ószövetség az embert a test és a lélek egységében látja, ezért pozitívan értékeli a földi javakat.

Az imádság elemei: a dicsőítés, a hálaadás, a bűnvallás, a kérés és az engesztelés.

A legtöbb keresztény ember szinte csak a kérő imában éli ki a vallásosságát. Benne foglaltatik, hogy nemcsak könnyebb földi életet akarunk biztosítani magunknak Istentől, hanem az örök hazát is szeretnénk magunknak.

A kérő imában lesz valóságossá istengyermekségünk. Ha a dicsőítő és hálaadó ima felemel minket a mennyei Atyánkhoz, akkor a kérő ima Őt szinte arra készíti, hogy lehajoljon hozzánk és magához öleljen.

A bűnvallás és az engesztelés a haragvó Istent szólítja meg. Isten csak úgy bocsát meg, ha bűnbánatot tartunk, és kiengeszteljük. Bánat nélkül nincs bocsánat. Az engesztelés gondolatát pedig át kell hogy járja a jóvátétel elkezdése is.

A MEGHALLGATOTT IMÁDSÁG

A Heidelbergi Káté 117. kérdése tárgyalja azt, hogy mi szükséges az olyan imádsághoz, amelyet Isten kedvel és meghallgat.

A Káté három dolgot emel ki. Az első, hogy csak az egy, igaz Istenhez könyörögjünk szívből. Ha végigolvassuk az egész Szentírást, mindenütt azt látjuk, hogy csak Istenhez imádkoztak az emberek. Az Ószövetség idején is voltak nagy próféták, Ábrahám és

Mózes, Illyés és a többiek, haláluk után mégsem imádkoztak hozzájuk, csak Istenhez. Ezért nem imádkozunk a szentekhez!

A tridenti zsinat (amely a katolikus egyház megformálását tűzte ki célul) a 25. ülésén (1563) a szentképek és az ereklyék kultusza mellett a szentekhez való imádkozással is foglalkozott.

A zsinat 25. ülésének megfogalmazása szerint: „Oktassák ki a híveket a szentek közbenjárását, segítségül hívását, az ereklyék tiszteletét és a szentképek törvényes használatát illetően, és tanítsák meg őket arra, hogy a Krisztussal együtt uralkodó szentek felajánlják az Istennek imádságaikat az emberekért, valamint hogy jó és hasznos dolog esdekelve segítségül hívni őket, és imáikhoz, támogatójukhoz és segítségükhöz folyamodni.”

Mi azonban úgy hisszük, hogy nincs szükségünk a szentek „tolmácsolására”, szavaik nem érnek célba könnyebben Jézusnál, mert semmilyen emberi befolyás nem számít Istennél!

Az Újszövetségben Jézus Krisztus arra tanít, hogy csak Istenhez, az Atyához imádkozunk. Ezért is tanította nekünk az Ő imádságát, ami így kezdődik: Mi Atyánk!

A második dolog az, hogy őszinték és alázatosak legyünk, amikor imádkozunk. Ne hazudjunk Istennek, mert úgyis a szívünk mélyére lát, hanem mindig bűnbánattal valljuk meg előtte a teljes igazságot.

Harmadszor: higgyünk abban, hogy Isten meghallgatja imádságunkat. Aki úgy imádkozik, hogy nem hisz abban, hogy Isten meghallgatja őt, annak imádsága nem is hallgattatik meg. Tudnunk kell, hogy Isten sokszor másképpen hallgatja meg imádságunkat, mint ahogyan mi azt gondoljuk.

Jézus az ima meghallgatásához a megbocsátást kötötte. Hiába imádkozunk mi Istenhez, ha közben gyűlölet van szívünkben az embertársaink iránt! A mennyei telefonvonal két helyen szakadhat el: ott, ahol hitetlenség van, és ott, ahol gyűlölet van. Ha pedig megszakad, akkor imádságunk nem megy fennebb a mennyezetnél.

TOKÁR SÁNDOR

IMÁDSÁGÁÉRT MENESZTETTÉK A SKÓT EGYETEMI KÁPLÁNT

Mark Morris atyát, a Glasgow Caledonian Egyetem (GCU) káplánját eltávolították a glasgow-i egyetemről, mert 2018 nyarán, egyik miséjén a Glasgow Gay Pride „súlyos bűnéért” imádkozott. Annak ellenére, hogy ezt a saját gyülekezetében és nem az iskola keretei között tette, az intézmény vezetése azonnali hatállyal elbocsátotta. Az egyetem indoklása szerint Morris atya hozzáállása nem tükrözte az intézmény nézeteit, azaz az egyenlőséget és a sokszínűséget.

A glasgow-i érsekség nyilatkozatából mindössze annyi derült ki, hogy „tisztában vannak az egyetem döntésével”. Az érsekség tehát nem védte meg a szolgálatát komolyan vevő papot.

Ima, a lélek üdítő itala

A kedves olvasót egy kis lelki barangolásra hívom. Olyan séta ez, amelyik a lelkünk legmélyebb zugait keresgéli majd, hiszen az imádság mindannyiunk magánügye, mint ahogy az is, hogy szoktunk-e otthon imádkozni vagy sem. Vasárnap, ha elmegyünk istentiszteletre, együtt imádkozunk a lelkipásztorral, hétköznap akár egy imakönyvet is elővehetünk, de valahogy ez nem az igazi. Ezekből lehet tanulni, mint ahogy választékosan fogalmazni is úgy tanulunk meg, hogy meséket, novellákat, történeteket olvasunk. De amikor egymással beszélgetünk, nem novellarészletet idézünk, ugye?

Valahogy így van ez az imádsággal is. Amíg belejön az ember, addig jó dolog elővenni imakönyveket, és azokból olvasni, de azok az imák nem mindig jutnak el a lelkünk rejtett zugaiba, nem fedik fel a bűneinket, nem a mi problémáinkkal foglalkoznak, nem adnak igazi felüdülést, mert azok valaki másnak a gondolatai.

Vajon mi kell ahhoz, hogy saját magunk tudjunk imádkozni a saját szavainkkal, a saját gondolatainkat szavakba öltve? Az kell hozzá, hogy ne legyenek vétkeink? Az kell hozzá, hogy olvasottak legyünk, és szépen meg tudjuk fogalmazni? Vagy az kell, hogy bajba kerüljünk, és a lélek bennünk elkezdjen sikoltozni? Szerintem legfőképpen nem.

NAGYON KÖZEL

A legfontosabb, hogy élő kapcsolatunk legyen az Úrral. Milyen az? Véleményem szerint sokféle lehet, de a legfontosabb az, hogy Őt úgy képzeljük el, mint Aki a Lelke által nagyon közel van hozzánk, sőt a Lelke által bennünk él. Ő egy élő Isten, aki nyomon követi az életünket, aki a legféltettebb titkainkat és a legnagyobb problémáinkat és nehézségeinket is ismeri. Ő az, Aki közbe is tud avatkozni, de sokszor hagyja, hogy bontogassuk a szárnyainkat. Isten az, Aki mindig tudja, hogy mire van szükségünk, de mégis akarja hallani, mi az, amit kérünk tőle.

Ő az, aki formált, aki az anyaméh óta ismer, nincs senki a Földön, aki jobban ismerne, mint Ő, sőt elmondhatjuk ezeknek tudatában, hogy saját magunknál is jobban ismer. Mi képesek vagyunk becsapni saját magunkat is sokszor, mert megszeppítjük a cselekedeteinket, vagy dramatizálunk helyzeteket. Sőt előfordul, hogy az igazságot nem a maga teljességében szemléljük, hanem csak annyira nézzük meg, amennyire nekünk van igazunk, a többi részével nem foglalkozunk.

Igazságtalan helyzetekben hiába hívjuk Istent segítségül, hiszen Ő látja a teljes igazságot, nem csak azt a szeletet, amit mi szeretnénk láttatni vele.

KISZELLŐZTETJÜK A LELKÜNKET

Hogy milyen a jó ima? Olyan, mintha kiszellőztetnénk a lelkünket. Ugye, milyen kellemes, amikor reggelente kinyitjuk az ablakot, és átcserelődik a levegő a szobában? Annyira friss illatú lesz minden! Ha jól tudunk imádkozni, ugyanezt fogjuk érezni lelki szinten.

Sokan félnek saját szavaikkal beszélni Istenhez, mert mégiscsak az Urat szólítjuk meg, pedig Isten azt várja tőlünk. Az imádságok a hétköznapjaink istentiszteletei.

Amikor hálásak vagyunk, tudjunk köszönetet mondani. Mennyi mindenért lehetünk hálásak: a családjunkért, amely körbevesz, a szüleinkért, a gyerekeinkért, azért, hogy van munkánk, azért, hogy megbecsülnek, azért, hogy van társunk, az egészségünkért, a lakásunkért, a mai jó szóért, egy mosolyért. És még nem is soroltuk fel azokat az eseteket, amikor valami nagy dolog történt velünk. Ezek csupán a hétköznapjaink csodái, amelyek körbevesznek minket. Mennyivel jobban indulna a napunk, ha hálával kezdenénk!

FELODOZÁS, BOCSÁNATKÉRÉS

Amikor bűnt követtünk el, tudjunk bocsánatot kérni, vagy kérjük Isten segítségét, hogy ismerjük fel azt, hogy hibáztunk vagy vétkeztünk.

Az ember nagyon nehezen ismeri be azt, ha ő követ el bűnt, az egónk automatikusan háritani akar. Olyan könnyű másra fogni a hibát, hiszen akkor nem kell bocsánatot kérni, nem kell megbánni. Csakhogy a hiba akkor is hiba marad, ha nem vesszük észre, vagy szemet hunyunk felette. A mai kor úgy kezeli a vétkeket, hogy megtámadja azt, akitől bocsánatot kellene kérni. Pedig óriási erény a hívő ember számára, ha felismeri a hibáit, megbánja őket, és bocsánatot kér értük. Ez a megtért életben való járás egyik biztos jele.

Ha más követ el valamit ellenünk, tudjunk megbocsátani. Ez néha nagyon nehéz. Ha megbántva érezzük magunkat, az olyan, mintha valaki megszúrta volna egy tőrrel. Automatikus reakciója az embernek, hogy vissza akar támadni. Hatalmas veszekedéseket lehet vele kreálni naponta, hiszen minden nap történik valami, amin megsértődhetünk. Ilyenkor kell legalább egy imádkozó ember a családba, aki le tudja zárni a vitákat, aki meg tud bocsátani, és el tudja engedni a problémát.

Milyen csodálatos, ha a család minden tagja erre törekszik. Egy megbocsátásban nagyon sok szeretet lapul. Lehet kérni Isten segítségét ebben is, hogy meg tudjunk bocsátani, és ne szítsuk tovább a vitát.

MIT KÉRJEK?

Ha valamit nagyon szeretnénk, de erőfeszítéseink ellenére sem tudjuk elérni, kérhetjük Istentől. Az Úr mindig meghallgatja, és erre garancia az Ő bennünk levő Lelke. Nagyon fontos, hogy ne olyat kérjünk, amit nekünk kell megtennünk. Abban is lehet kérni segítséget, de Isten nem teszi meg helyettünk a dolgunkat. Viszont lehet kérni türelmet, szorgalmat, szeretetet, önzetlenséget, őszinteséget az életünk minden területére. Bármit lehet kérni, azt mondta Jézus, és amit hittel kérünk, azt megadja az Úr!

Kicsinyhitűségünk sok kudarcunknak az okozója életünk során. Valamit ne felejtsünk: soha ne kérjünk rosszat senki számára. Nem keresztyéni magatartás az, ha valakinek a kárát kívánjuk, még akkor sem, ha megbántott, vagy rosszat tett nekünk.

Ugye, hogy nem is olyan nehéz megfogalmazni egy imát? Ugye, hogy menni fog ez magunkban is? A lelki felüdülés pedig meg fog érkezőni, egyrészt onnan, hogy letettünk lelki terheket, másrészt pedig onnan, hogy Isten Lelke felüdíti a hozzá imádkozót.

Mikor, miért és hogyan?

„Szüntelen imádkozzatok!” (1Thessz 5,17) Elég világos parancs, a legtöbb értelmezés mégis köntörfalazásba hajlik és magyarázkodásba kezd. Olyan elméletekkel találkozhatunk, miszerint ezt az igét nem kell szó szerint értelmezni, ez sokkal inkább egy utalás arra, hogy minden alkalmat meg kell ragadni az imára. Egy másik teória arra bátorít, hogy az imádságunk legyen rendszeres. Vannak, akik irodalmi szempontok szerint arra a megállapításra jutottak, hogy ez nem más, mint költői túlzás.

Én úgy gondolom, hogy ezek az elképzelések csak részgazságok, hiszen valóban fontos, hogy rendszeresen imádkozzunk, és a holtidőt Istenre hangolódással töltsük ki.

Ez az ige nem közvetlenül Jézustól származik, hanem Páltól, de az apostolban Krisztus élt (Gal 2,20), tehát a forrás felől nem lehet kétségünk. Valójában Jézus is tanított a hamis bíró példázata által arra, hogy „mindig imádkozni kell, és nem szabad meglankadni” (Luk 18,1). A szüntelen imádkozás ilyen értelmezése a lankadatlan hitet helyezi előtérbe, amely nem ismer akadályokat.

Túl sok ima után hangzik el a szokásos megállapítás: „tudtam, hogy úgysem fog sikerülni”. Az ilyen hozzáállással már a csata előtt vereségre ítéljük magunkat. Az imáink legnagyobb torlaszai a hitetlenség és a kételkedés. A kettő közel áll egymáshoz, de mégsem ugyanaz, mert a hitetlenség többnyire személyes döntés következménye.

A hitetlen ember gyakran azért nem hisz, mert nem is akar, nem is érdeklődik a hit. A kételkedő emberben viszont ott van a hit utáni vágyakozás, azonban a keserű tapasztalatok, az észszerűség visszahúzó ereje és még számos tényező meggátolja az Úrhoz való közeledését.

A hitetlen ember fel sem keresi Istent a nyomorúságban, a kételkedő viszont imádkozik, s közben arra vágyik, hogy bárcsak hegyeket mozdító hite lenne. Ilyen kételkedő ember lehetett annak a megszállott gyermeknek az édesapja, aki így kiáltott fel Jézus előtt: „Hiszek, Uram! Légy segítségül az én hitetlenségemben” (Mk 9,24). Tehát az imádságaink során feltétlenül ki kell tartanunk a hitben, és nem szabad hagynunk, hogy lankadjon a buzgóságunk.

Pál szóhasználatában a „szüntelen” kifejezés egy olyan lelkiállapotra vonatkozik, amelyet nem változtathatnak meg a körülmények. Ilyen az imádságos élet is, amelyben minden cselekedetünket meghatározza Isten állandó jelenléte az életünkben.

MIÉRT KÉRNI, HA AZ ÚR MÁR ÚGYIS TUDJA?

Egy másik nagy dilemmája az embernek, hogy van-e értelme az imának, ha Isten úgy-

is a saját akarata szerint cselekszik? Miért imádkozni, ha az Úr „felhossa napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak”? Isten szeretete kirendeli a földi javakat hívőnek és hitetlennek, igaznak és hamisnak egyaránt.

Rádadásul hajlamosak vagyunk materializálni az Atya áldásait, s így születnek az ilyen csípős megjegyzések: „lám, a másik mindig imádkozik, még sincs neki több, mint nekem”, vagy „hiába imádkozik annyit, mégis olyan szerencsétlen” stb.

A kérő imára maga az Úr Jézus bátorít: „Kérjétek, és adatik nektek, keressetek, és találtok, zörgessetek, és megnyitattik nektek” (Mt 7,7); „Mindazt megkapjátok, amit imádságban hittel kértek” (Mt 21,22). Ellenben azt is tanította, hogy „tudja a ti Atyátok, mire van szükségetek, még mielőtt kénétek tőle” (Mt 6,8). Megtévesztők lehetnek ezek az igék, ha kiragadjuk őket a szövegekörnyezetből, és egymással szembeállítjuk őket.

Szabad nekünk Istentől kérni és hozzá kiáltani, sőt szükséges is.

A Jézustól tanult imádságunk tele van kéréssel, a hamis bíró példázatában pedig már-már pimasz követelőzésre sarkall. Úgy gondolom, hogy vannak olyan áldásai az életünknek, amelyeket csak akkor kaphatunk meg, ha hittel könyörgünk értük. Még Jézus is gyakran fordult kéréssel az Atyához, persze a legtöbbször értünk szólt.

Az, hogy Isten tudja, mire van szükségünk, még mielőtt kénének tőle, egészen megnyugtató érzést ébreszt bennünk. Amikor Jézus ezt a kijelentést tette a hegyi beszédben, akkor a fölösleges és hivalkodó hosszú imádságok ellen szólalt fel, amelyek nem Istennek szóltak, hanem az embereknek. Az ima nem a hosszúságtól, a magasztos megfogalmazástól vagy a rímbe szedett soroktól lesz Istennek tetsző, hanem az őszinteségtől, alázattól és hittől.

Biztosak lehetünk benne, hogy ha az Úr teljesíti az óhajunkat, akkor azt szeretetből teszi. Ha pedig megtagadja tőlünk a vágyaink tárgyát, azt is szeretetből teszi.

HOGYAN IMÁDKOZZUNK?

Hosszan vagy röviden imádkozzunk? Rendszerbe szedetten, vagy ahogy eszünkbe jut? Kötött szöveggel, vagy saját szavainkkal?

„Amikor imádkoztok, ne legyetek bőbeszédűek, mint a pogányok, akik azt gondolják, hogy a sok beszéd nyer meghallgatást” (Mt 6,7). Jézus egyértelműen kijelentette, hogy az imádság meghallgatása nem annak hosszúságától függ. Az ima addig tartson, amíg a végére nem érünk. Ez egy nagyon idétlen válasz, de lényegre törő.

Amikor Jézus imádkozni tanított minket, megtehetette volna, hogy egy jó hosszú imát ad át nekünk, de ehelyett a Miatyánk-ot kaptuk, ami kevesebb mint egy perc alatt elmondható. Jézus tehát nem volt a hosszan tartó imák pártfogója, viszont előfordult, „hogy kiment a hegyre imádkozni, és az éjszakát Istenhez való imádkozással töltötte” (Lk 6,12).

Nem az imádság formai elemei adják meg annak sikerességét. Ezt azért is jegyzem meg, mert az internetes olvasgatásaim során találgattam néhány olyan „nagy erejű” imával, amely átsegít a nehézségeken, kigyógyít a betegségből és megszabadít a démonoktól. Félreértés ne essék, nem azt állítom, hogy a kötött szövegű fohászok rosszak lennének, épp ellenkezőleg, nagyon is hasznosak. Azt azonban elképzelhetetlennek tartom, hogy néhány ima előjogokat élvez a Mindenható előtt, mert valamiféle varázserejű szavak vannak benne.

A legtöbbször arra figyelmeztet Jézus, hogy a hitéletünkben, így az imáinkban is, kerüljük a képmutatást. Elsősorban erre törekedjünk, a forma pedig időközben kialakul.

ELMENT DINNYÉS JÓZSEF DALTULAJDONOS, NÉPMŰVELŐ

„Amikor Istennel beszélgetünk...”

Van egy anyanyelv, amivel mindenki rendelkezik, és van egy atyanyelv, amikor Istennel beszélgetünk, vallotta a tavasszal elhunyt Dinnyés József énekmondó. A számos erdélyi és partiumi gyülekezetben is fellépett népművelőre egy korábbi interjúval emlékezünk.

– Mikor jelent meg a hit első csírája az életedben?

– Gyermekkoromban a szegedi református gyülekezet énekkarában énekeltem. Egyszer átjött a plébános úr a katolikus gyülekezetből és jó hangú gyerekeket kért a református testvértől, hogy a nagy egyházi ünnepeken gazdagítsák a fiúhangok a kórusát. Így aztán átkerültem abba a gyülekezetbe, ahol atyának hívják az előjárókat, hogy Lajos atya, Sanyi atya és így tovább. Ez nekem nagyon tetszett, hogy egy férfit atyának hívnak, mikor semmi szülői kapcsolatuk nincs vele.

Mikor az anyanyelvről volt szó, akkor a hitem kifejezéséhez az atyanyelv szót használtam tizenévesen, majd később felnőttként is. Így vagyok én a hitem megjelölésével. Tehát az anyanyelv mellé tettem az atyanyelvet. Vagyis van egy anyanyelv, amivel mindenki rendelkezik, és van egy atyanyelv, amikor Istennel beszélgetünk.

Mikor már dalokat tanítottam a közönségnek a klubokban, akkor is az Atya nyelvét akartam odaadni az embereknek. Amikor pedig már kiforrott a repertoárom, amikor a magyar költészet legszebb versei felé igyekeztem, nem volt nehéz azt mondani, hogy ebben ott van az anyanyelvünk is és az atyanyelvünk is.

– Manapság ezt az úgynevezett atyanyelvet, a hitbeli üzenetet mennyire fogadják el az emberek?

– A zsoltárok nyelvével kell válaszolni az ilyesmi kérdésre. A zsoltárok közel fele nem mondja ki, hogy a választott népről beszél, hanem egy vándorló, pusztai pásztornép erkölcsi és morális életéről, ahol vannak gondok és örömeik.

Ha a többit vesszük, ott már egy kimonodottan népcsoportot jelölő életformáról beszél, ahol így vagy úgy kell viselkedni, ha már ott vagyunk. Ha erről a morális és erkölcsi életről idézek a ma élő embereknek, akkor a nemzet megjelölése nélküli zsoltárokkal teszem azt, s rögtön érezniük kell, hogy a magyar nemzet is pásztornép volt valamikor, s ugyanúgy kereskedett, mint az a valamikori nép, amelyről Dávid és szerzőtársai is beszéltek. Rögtön érezniük kell, hogy a gyökereink ilyen mélyen vannak, az ókori időkbe visszavezető erkölcsös, morális tanulságokat kell figyelembe venni, és nem a napi morális rend-

DINNYÉS JÓZSEF 1948. augusztus 4-én született Szegeden. 1963-ban kezdett énekelni, második helyezést ért el az első magyar pol-beat-fesztiválon. Az 1970-es években a versmegzenésítések és a saját dalok kettőssége jellemezte műsorait. A Magyar Hanglemezgyártó Vállalat 1985-ig nem volt hajlandó nagylemezt készíteni vele, akkor is kicenzúrázták a Határtalanul című dalát. Öt évszázad magyar nyelvű verseiből előadás-sorozatot szerkesztett, aktív szerepet játszott a hagyományőrzésben. Szabadiskolát alapított, a történelem, irodalom és zene hármasságát mutatta be az érdeklődő közösségeknek. Igazi népművelőként járta a Kárpát-medencét. 2021. március 15-én hunyt el.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS

szabályokat követni, mert azok mind-mind ember által létrehozott törvények, és azokat mindig is meg lehet változtatni.

Az ősi törvények, az erkölcs és a morál Istentől eredő törvényei azok, amelyek a zsoltárokban vannak. Azok a hitvalló magyar költők, akik erre figyeltek valamikor: Szép Ernő, Ady Endre, Nagy László és a régiek, természetesen erre figyeltek, ők is ezt a forrást találták. Azok a hallgatók, a közönség soraiban ülő emberek, akiket valaha egyszer is megérintett Isten igazsága, ők már értik, miről beszélnek.

– Mennyire fontos, hogy az énekmondó azonosulni tudjon a zsoltáríróval?

– Nem vér és test ellen kell harcolni, hanem a lélek templomát építeni. Ha ennek tudatában van a hallgató, akkor már könnyű. Ha nem, akkor azt az előadás közben lehet érezni, látni. Ilyenkor mondani kell olyan példabeszéd erejű mondatot vagy összekötő szöveget, amiben felhívom a figyelmet, hogy velem is ugyanez történe, ha ebbe a helyzetbe kerülne, és biztos, hogy került is már, mert mindenki, aki él és mozog és emberi kapcsolatokat épít ki, munkahelye van, előbb-utóbb eljutott olyan helyzetbe, amire a zsoltáríró példája illik.

– Szabadiskoláddal keresztül-kasul járod a Kárpát-medencét. Mit szeretnél előadásaidal tudtul adni a jelennek?

– Kimeríthetetlen módszertani anyagot mutat a zsoltárok sokasága a jelenről való gondolkodásunkban. Közhelyszerű mondat: a leghosszabb út is az első lépéssel kezdő-

dik. A legnagyobb gondolat is a kicsi tapasztalással kezdődik. Ez az én énekmondói fundamentumom. Ezért szabadiskolát hoztam létre, hogy minél több embernek átadhassam a magyar történelem tapasztalatait, ezen belül Isten igazságát, évszázadról évszázadra. És amikor eljutunk odáig, hogy mi miért történhetett velünk, akkor már rögtön gondolkodhatunk a jelenről, hogy legyen holnapunk.

Ha nem volnának történelemkönyvek, a magyar költészet alkotásaiból is meg lehetne fogalmazni a teljes, igazi magyar történelmet.

– Manapság jóval kevesebb istenes vers születik, mint akárcsak egy évszázaddal ezelőtt. A mai költők már kevésbé vallásosak?

– A vidékiek, a falusi származású költők ma is pontosan tudják, ha a parasztudvaron a szekér mély nyomot hagy a sáros udvaron vagy a kifelé vezető úton, ez azt jelenti, hogy a kocsi jól meg van rakva gyümölcscsel, tojással, élő jószággal. Ladányi Mihály dévanyai költő ezzel a képpel mutatja meg, hogy ha mély ez az árok, akkor a parasztember gazdag, jól megy a sora, Isten megsegíti.

A városi költő már emberek közötti kapcsolatrendszerben gondolkodik, azon, hogy ha ő jó és a másik is jó, akkor abból hasznos kapcsolatok születnek. Vagy pedig éppen a felháborító, emberek közti küzdelemhez kéri Isten segítségét. Ez a városi költő Döbrentei Kornél, aki azt kérde: hová hátráljunk tovább? Már az anyaméh faláig hátráltunk, annál messzebb már nem tudunk visszamenni. Innen kell elindulnunk.

A lelki nevelés része: az ima

Akinek van gyereke, általában egyetért abban, hogy a gyermekének mindig a legjobbat szeretné megadni. Alapul véve (öszönösen) saját neveltetésünket, a mi gyermeknevelésünket teljesen az határozza meg, hogyan nőttünk fel, minket hogyan neveltek. Van, hogy követjük a saját mintát, és úgy neveljük a gyermekeinket, azokkal a szabályokkal, amelyeket nekünk állítottak fel, van, hogy azokkal teljesen ellentétesen nevelünk, vagyis ami nekünk tiltva volt, azt megengedjük.

Az igazi az lenne, hogy megtartsuk azokat a szabályokat a saját neveltetésünkből, amelyek jók voltak, és csak azokat cseréljük ki, amelyektől nagyon szenvedtünk, és felnőttként megállapítottuk róluk, hogy kárunk származott belőlük.

HÚZD MEG, ERESZD MEG

Mindenképpen ajánlatos elkerülni a végleteket: a „mindent megengedni és mindent tiltani” végleteket, mert egyik sem jó. A nevelés mindig „húzd meg, ereszd meg” kell hogy legyen.

Miért? Azért, mert mi szülőként felállítjuk a korlátokat, a gyerekeink pedig feszegetik, esetleg fel is borítják őket. Mi újra felállítjuk, vagy tolunk rajta kicsit jobbra-balra, aztán jönnek ők, és újra feszegetik.

Az a jó szülő, aki állít korlátokat, és az az egészséges gyerek, aki borogatja azokat. Nem jó a túl „jól nevelt” gyerek sem, aki mindent úgy tesz, ahogy a szülő mondja, mert az általában megfélemlített, szorongó gyerek. A másik véglet sem egészséges, ha egyáltalán nem állítunk korlátokat, és a megengedő „laissez-faire” módszerrel nevelünk. Ha nincsenek korlátok, a gyermek bizonytalanná válik.

Nem tudom, szoktunk-e egyáltalán gondolkodni ilyen dolgokon, de nagyon fontos kicsit tudatosabban átlátni és tudatosan fel is építeni a gyereknevelést, mert akkor kevesebb meglepetés ér bennünket szülőként, és a gyerekeink engedetlensége nem okoz annyi keserűséget.

Amiatt is fontos a tudatos nevelés, mert az anyukák ma hosszú ideig vannak otthon a gyerekekkel, s egy idő után kezdik megélni a rumlit, az otthonlét egyhangúságát, és vagy ide-oda nagyszülőkhöz, ismerősökhöz igyekeznek lepasszolni a gyereket, vagy a kezébe adnak egy tablettát vagy telefont, netán leültetik a tévékészülék elé, hogy pihenni tudjanak.

Nem mondom azt, hogy teljesen meg kell tiltani a gyerekeknek ezeket a dolgokat, mert az ismét egy véglet, ami nem jó, viszont oda kell figyelni arra, hogy mennyit használja ezeket, és gondot kell fordítani a gyermek lelki nevelésére is.

MINDENT!?

Ugye, azt mondtuk az elején, hogy mindent meg szeretnénk adni a csemeté(i)nknek. De vajon ilyenkor mire gondolunk? Mert a legtöbben ezen a mindenben a megvásárolható legjobb ruhákat, játékokat, édességeket értik, a gyerek fejlődését pedig kilóiban mérik.

De vajon ebbe a mindenbe beletartozik-e ma a meseolvasás, éneklés, mondókázás, tiltások, viselkedni tanítás és az ima?

Most leginkább azt szeretném, hogy az imáról gondolkodjunk. A mai világban a gyerek hitbeli nevelését az emberek nagy része a lelkészre bízta. Nagyon kevés nagyszülő is részt vesz az unokák nevelésében, és még kevesebb azoknak a száma, akik az „Én Istenem, jó Istenem”-en kívül bármilyen imát megtanítanak a gyermeküknek.

ISTEN AZ ISTEN ALAPJÁN

A gyermek képe az Istenről nagymértékben függ tőlünk, szülőktől. Mivel a kisgyermek bennünket, felnőtteket „istennek” hisz, olyannak képzei Istent, amilyenek minket lát: jó vagy rossz, büntető vagy sem, kegyetlen, zsarnok, vagy odaadó, önzetlen.

A gyermeket Isten-hitre nevelni és megtanítani imádkozni egy óriási többletet ad a számára, hiszen sok félelem megszűnik ott, ahol nem a véletlenekben hisznek, hanem Isten kezébe helyezik az életüket.

Kinyílik a világ, ha megmutatjuk neki, hogy rajtunk, szülőkön kívül még van kire számítani, és van olyan Valaki, aki tényleg mindent lát, van olyan, akivel mindent meg lehet osztani, mert hallja is, és segít, támogat bennünket.

A gyerekeket imára tanítani csak imádkozó felnőtt tudja, mert másképpen csak ima-mondókákat fog tudni.

A tanítást kisgyermekkorban el lehet kezdeni a kis, versbe szedett imákkal. Nagyon szeretik őket a kicsik, és ez lehet az esti lefekvészi szertartás része. Ha ez megszokássá válik, akkor a gyerek ragaszkodni fog hozzá később is.

Amikor nő, akkor lehet mesélni neki Istenről. Ahhoz, hogy imádkozni tudjon Hozzá, képe kell hogy legyen Róla. Mivel Istent nem szabad kiábrázolni, a gyermeknek el kell Őt képzelnie.

Egyszerű hasonlatokkal is el lehet Istent magyarázni, bemutatni Őt mint egy nagyon szerető szülőt, aki egyszerre tud sok helyen ott lenni, de aki ugyanakkor szigorú is. Nem szabad a gyerek istenképének leragadnia a kárácsenyi anygalkázásnál meg jézuskázásnál.

Meg kell ismertetni a gyerekekkel a szerető, egyszersmind büntető Istent, aki akkor bocsát meg, ha bocsánatot kérünk. Így íme, már megvan a gyermek első saját imáinak a témája: imádkozhat a szülőkért, valamint bocsánatért.

Az istenfélelmet azonban rajtunk is látnia kell, hiszen ne felejtjük: a gyerek minket másol. Nagyobb hatással vannak rá a tetteink, mint a szavaink. Egy olyan családban, ahol a szülők cselekedetei nem tanúskodnak istenfélelemről, hiába tanítunk a gyerekeknek bármilyen imádságot, nem lesz az életének része később.

MINDIG MINDENHOL

Megtaníthatjuk azt is, hogy Isten az, aki elkíséri őt mindenhol. Ez a tanítás akkor fontos a gyermek számára, amikor elkezd önállóvá válni. Isten vele van, figyel. Jól kell viselkednie akkor is, amikor a szülő nem látja.

Ez önkontrollra nevelés is, és magabiztosságot is ad a számára, hogy sem őt, sem a szüleit nem fogja semmi baj érni, míg nincsenek együtt, Isten vigyáz rá, ránk, mindenkire, aki hisz benne.

A gyermeket lépésről lépésre lehet és kell is megtanítani imádkozni, mindig csak annyit mondva neki, amennyit fel tud fogni.

Bár ezt ma már nem sokan tartják fontosnak, azonban ahhoz, hogy lélekben erős felnőtté váljon, legyenek értékek az életében, amelyekhez ragaszkodik. A szülői szeretetünkön kívül, melyet kap tőlünk, hitre is kell nevelni, és meg kell tanítani imádkozni.

Hitvalló kiállás az orvosok és ápolók mellett

INTERNETES IMACSOPORT A GYÓGYÍTÓKÉRT

Elkel az imatámogatás az orvosoknak, ápolóknak, akik a koronavírus-járvány miatt a teljesítőképességük határán vannak. Bella Violetta, a Dunántúli Református Egyházkerület lelkipásztora imacsoportot hozott létre az egyik közösségi oldalon, hogy minél többen hordozzák imádságban a gyógyítókat.

A járvány elején, az első hullám során még komoly társadalmi lelkesedés, empátia, segíteni akarás övezte az egészségügyi dolgozók munkáját, akik azóta is első vonalban küzdenek az emberekért. Azonban az időközben eltelt bő egy év során a fenti összefogás jócskán meggyengült, ellenben erősebbek lettek a gyógyítók elleni kritikák, melyek gyakran minden alapot nélkülöző álhírekből, rosszindulatból és összeesküvés-elméletekből táplálkoznak.

„A férjem győriújbaráti gyülekezetében látom, hogy a közösséghez tartozó orvosok, egészségügyi dolgozók egyre megterheltebbek, a családjuknak is egyre több áldozatot kell hoznia, egyre nagyobb rajtuk a lelki nyomás. Nem vagyok egészségügyi dolgozó, nem estem át a Covidon, és hála az Úrnak, a szűkebb családi-baráti körben sem történt súlyosabb megbetegedés, sem halál, mégis érzem, hogy Isten – azokon keresztül, akikkel az elmúlt időszakban kapcsolatba kerültem – a szívemre helyezte a csoport indítását” – nyilatkozta a *Reformátusok Lapjának* a kezdeményezés háttéréről a lelkipásztor.

BELLA PÉTER REFORMÁTUS LELKIPÁSZTOR IMÁDSÁGA:

Urunk! Azért imádkozunk most, hogy a frontvonalban dolgozó orvosok, ápolók, aszisztensek, mentősök, irodai dolgozók tudjanak egymásra is számítani. Adj bizalmat egymás felé, segítsd őket, hogy bajtársakká tudjanak válni, hogy meg tudják egymással osztani a terheket és az örömeiket.

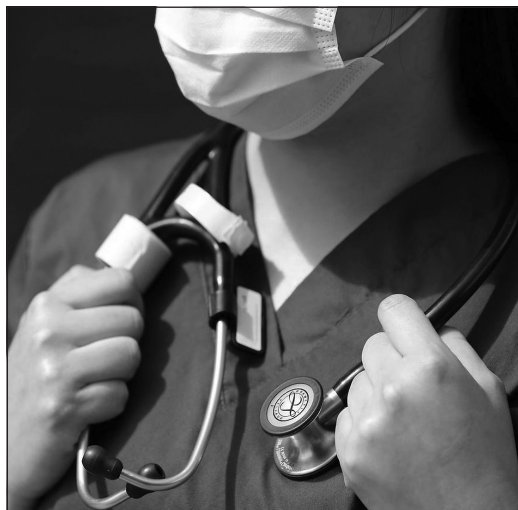
Szentlélek, légy a békítő ott, ahol konfliktusok alakulnak ki közöttük. Légy a vigasztaló, ahol túl sok a fájdalom. Légy az erősítő, ahol megfogyatkozik az erő, a kitartás. Légy a frissesség adója ott, ahol elfásultak. Légy te, aki közelebb hozod egymáshoz őket, hogy ne csak egymás mellett, de együtt és egymásért is küzdjenek.

Áldd meg az egészségügyben dolgozókat, és erősítsd közösségüket!

Ámen!

NAGY A SZÜKSÉG

A közösségi médiában számos hasonló, felekezeti háttérű kezdeményezést találni. A

tematika mindig az aktualitást, életünk alakulását, az adott szükséghelyzetet követi. Az imafelhívások között találni kezdeményezést a nemzetért, a világszerte üldözött keresztényekért, Észak-Koreáért vagy éppen a koronavírus elmúlásáért. A további járványok elkerüléséért, a pandémiát előidéző helyzetből való kilábalásért imádkoztak a református Ökogyülekezeti Mozgalom felhívásához csatlakozók, köztük a Partiumból is, április 25-én.

„Nagy a szükség. Tavasszal volt még taps, szívecskék az ablakban, mára csak a fáradság maradt, és a növekvő terhelés. Imádkozunk azokért, akik az életekért harcolnak, sokszor akár az álhírekkel, félinformációkkal is szemben. Imádkozunk a családjukért, életükért, munkájukért. A csoport nyílt, önkéntes, várja az imákat és akár az imakéréseket is.” Ezzel a rövid bevezetővel ismerteti szolgálatának mibenlétét és céljait az érdeklődőkkel az *Ima az egészségügyükért* nevű nyilvános csoport, melynek májusban már közel 900 tagja van.

TAKÁCS ESZTER EVANGÉLIKUS KÓRHÁZLELKÉSZ IMÁDSÁGA:

Áldott légy, Szentlélek Isten, hogy nincs egy fűszálnyi terület, ahol ott ne volnál. Úgy töltesz be mindent, mint a levegő, beléd ütközünk, ha csak megmozdulunk, előtted görnyedünk, mikor meghajlunk.

Jelenléted világossága ragyogja be ezekben a percekben is a kórházi szobákat, műtőket, orvosi szobákat, intenzív és Covid-osztályokat. A Te isteni jelenléted váljék megtapasztalhatóvá, tapinthatóvá mindazok számára, akik a kórházakban dolgoznak, gyógyulnak. Hadd legyen orvos és nővér csodálatos gyógyító erő eszközök.

Áldd meg mindannyiukat isteni kegyelemmel, hogy áldássá legyenek a kórházba

kényszerülők számára. Ruházd fel őket erőddel ezekben a bizonytalan időkben, hogy saját helyzetük nehézségei közepette is átragogjon rajtuk szereteted.

Te minden dolgunkban jelen lévő Isten, áldd meg őket fáradozásukért, hogy támogatni tudják a gyengéket, az elesetteket. Vezesd őket csüggedésből reménységre, bizonytalanságukból benned való bizalomra. Engedd, hogy békességed betöltse szívüket, otthonaikat, munkahelyüket és az egész teremtett világot.

Ámen.

A LÉLEK KÖNYÖRÖG

A csoport alapítója szerint a Facebook nyilvánossága előtti fohász „semmiképp sem pótolja a személyes imádságainkat. Viszont kár lenne kihagyni, csak mert mások előtt gátlásaink vannak. Remélem, hogy egymás imáit látva felszabadulunk a teher alól. Nem csak a legügyesebb szavainkkal megírt vagy a legdiplomatikusabban megfogalmazott ima jó. A Lélek erősít, segít, és könyörög – a mi botladozó szavaink mellett vagy épp ellenére is” – mondja Bella Violetta.

HORVÁTH GERGELY REFORMÁTUS RÁDIÓSNAK, A KLASSZIK RÁDIÓ MŰSORVEZETŐJÉNEK IMÁDSÁGA:

Mennyei Édesatyánk, tavasz van, mégis, akik a városban lakunk, lassan többet halljuk a szirénát, mint a madarak énekét. Minden vijjogó élesen arra figyelmeztet, hogy újabb és újabb emberi életért zajlik a küzdelem.

Már nem tudjuk elfordítani fejünket, ezért feléd és hozzád fordulunk: Mennyei Atyánk, minden élet ura te vagy! Könyörgünk mindazok életéért, akik e pillanatban is a kórház felé tartanak, vagy már ott vannak, mindazokért, akik segítségre szorúlnak: te mentsd, őrizd és gyógyítsd őket. Egyként könyörgünk itt azokért, akiket segítségül küldesz: a mentősökért, az ápolókért, az orvosokért, azokért, akik életet mentenek vagy életveszélyt előznek meg, vagy helyállnak a maguk helyén a gyógyításban, mások segítségével.

Könyörgünk értük nemcsak mint fontos szakmai feladatot ellátókért, hanem mint magánemberekért is, akik családok tagjai, fenn- és összetartói, akik anyák és apák, fiúk és lányok, testvérek és barátok. Mennyei Urunk! Ilyen testi-lelki terheltségben gyorsan fogy az emberi erő. Téged kérünk: a te erőddel, vigasztalásodd és reményadásodd legyen minden egészségügyi dolgozóval is.

Ámen.

Épülő egyház Királyhágómelléken

IDŐKAPSZULÁT HELYEZTEK EL A PÉCSKAI MAGYAR ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE ALAPZATÁBAN

Időkapszulát helyeztek el a magyar kormány támogatásával Pécskán épülő, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület pályázata révén megvalósuló magyar bölcsőde és óvoda alapzatában.

A szűk körű ünnepségen Grezsa István, a Kárpát-medencei magyar óvodafejlesztési program miniszteri biztosa bejelentette: az összes elkezdett beruházást befejezik, Budapest a robbanásszerűen megnövekedett építkezési költségek fedezésére megszavazta a forrásokat.

Közölte, hogy 2022 végén zárul a magyar kormány 2016-ban indult Kárpát-medencei óvodaépítési programja, és minden épülő óvodát befejeznek, sőt néhány új intézményt is belevesznek a nemzetpolitikai folyamattervbe.

Mielőtt ez a program elindult, 1664 óvodába járt magyar ajkú gyermek. A programban 176 új intézményt építenek – közel 100 elkészült már –, valamint felújítottak 772 óvodát, s közel 400 helyen épültek játszótérek.

Ezenkívül „megszámlálhatatlan mennyiségű” didaktikai eszközzel látták el az intézményeket. „A program összköltségvetése ezzel a nemrég elfogadott utolsó összeggel 61 milliárd forint, a gazdaságfejlesztési programok mellett Trianon óta ez a legnagyobb rendszerszintű nemzetpolitikai beavatkozás, és a források több mint fele Erdélyben kerül hasznosításra, a 176 új intézmény közül 103 ebben a hatalmas nemzetrésünkben épül” – mondta.

Grezsa István fontosnak tartotta ezt a bejelentést Klebelsberg Kuno, a 20. század eleji nagy magyar oktatásszervező, néhai vallás- és tanügyminiszter szülővárosában megtenni. „Klebelsberg Kuno szülőhelyén nem lehet más feladatunk, mint őt követni. Amikor nehéz, kilátástalan a helyzet, mint most, a koronavírus-járvány idején, akkor kell építkezni és reménykedni abban, hogy lesz magyar kibontakozás, amint ő is megtette egy olyan időszakban, amikor Magyarország gazdaságilag és politikailag keresztre feszített” – fogalmazott.

ARADHIREK.RO

ŐSSZEL MÁR FOGADHATJA A GYEREKEKET AZ ARADI MAGYAR BÖLCSŐDE

A magyar kormány óvodafejlesztési programjának keretében és támogatásával épül magyar bölcsőde Aradon, a Csiky Gergely Főgimnázium kollégiumának tőszomszédságában.

A támogatást a Királyhágómelléki Református Egyházkerület pályázta meg, a pályázat lebonyolítója az Aradi Református Egyház-megye, de a bölcsőde közoktatási célokat szolgál majd, és felekezetre való tekintet nélkül minden magyar család igénybe veheti.

A munkálatok mostanra annyira előrehaladtak, hogy idén szeptemberben remélhetőleg már az első gyerekcsoportokat is fogadhatja az intézmény.

Az aradi magyar közösségi vezetők szerint nagy segítség ez a kisgyerekes magyar családoknak, és az aradi magyar oktatás egyik újabb központja lehet a bölcsőde.

ARADHIREK.RO

HETVEN FÉRŐHELYES BENTLAKÁS KÉSZÜL

Egyetemista bentlakássá alakítja át a református püspökség az egykori Lorántffy Zsuzsanna Gimnázium épületét a nagyváradi Zárda (Mihai Viteazul) utcán.

Farkas Zsolt, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület közigazgatási előadótanácsosa Pap Istvánnak elmondta, tavaly kezdtek el ott a munkálatokat, és két-három hónapon belül be is fejezik az ingatlan felújítását. Az épület belsejét teljesen újjáépítették, most érkeztek el a kültéri, homlokzati munkálatokhoz. Jelenleg az ablakokat cserélik.

A létesítmény hetven férőhelyes lesz, és a Partiumi Keresztény Egyetem hallgatóinak, valamint a Nagyváradi Egyetem magyar anyanyelvű egyetemistáinak nyújt majd szálláshelyet. „A Nagyváradi Egyetemen nagyon sok egyetemista van, és mivel problémát jelent a bentlakás, másfelől pedig szeretnénk

így is közösséget teremteni a fiatalok között, úgy döntöttünk, hogy legyen itt bentlakás a Nagyváradon tanuló magyar ajkú egyetemistáknak” – fogalmazott az előadótanácsos.

ERDON.RO

PEZSGÓ ÉLET SÁRKÖZÚJLAKON

Király Lajos esperes és Rácz Ervin egyházmegyei sajtóreferens újabb nem hivatalos egyházlátogatást tartott. A Szamosköz egyik legjelentősebb településére indultak, a 2006-ban városi rangra emelt Sárközújlakra. Abban az évben lett lelkipásztora a város református gyülekezetének Nagy Erika. Az elmúlt másfél évtizedben töretlen lendülettel végezte a gyülekezet pasztorálását, és rendkívül jó sáfára volt az egyházközség értékeinek.

Miközben körbevezette vendégeit, a lelkipásztornő elmondta: A Sárközújlaki Református Egyházközség parókiája 1844-ben épült. A régi épület salétromos, átalakítani nagyon sokba került volna, így már 15 évvel ezelőtt döntés született arról, hogy új parókiát építenek. 2016-ban kezdődött el a tervezés, az azt követő évben az építkezés, tehát a reformáció 500. évében az alsó szint már állt. Az új parókia tervét Nagy Szilárd, a tiszteletes asszony férje készítette.

A lelkipásztor 2006-ban pályázati választás útján került a gyülekezetbe. 2007-ben az 1457-ben épült műemlék templom tetőszerkezetének 90%-os felújítását végezték el önerőből, 80 000 lejes költséggel.

A felújítás idején nem lehetett istentisztelet tartani a templomban. Erre a két évre a gyülekezeti házat rendezték be a régi templompadokkal, és ott tartották az istentiszteleti alkalmakat. 2013-ban fejeződött be a restaurálás. 2017 decemberében a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Pro Ecclesia kitüntetés adományozott a gyülekezetnek. A gyülekezet lelki élete is pezseg. Minden évben megrendezik az ünnepi alkalmakon kívül az imahetet, a vakációs bibliahetet, a házasság hetét; megtartják az anyák napját, apák napját, március 8-án köszöntik a gyülekezet nő tagjait; gyülekezeti kirándulást, testvérgyülekezeti találkozót, kiskonfirmációt, idősök vasárnapját, hegyi prédikációt, Mikulás-ünnepélyt, hazatérés napját szerveznek. 2019 őszén megszervezték az egyházkerületi nőszövetség vezetőségi találkozóját.

A gyülekezet az évek folyamán helyet adott több egyházmegyei rendezvénynek: presbiteri találkozónak, kórustalálkozónak, két egyházkerületi nőszövetségi találkozó-nak, egyházmegyei ifjúsági istentiszteleteknek. Megünnepezték a templom fennállásának 550. és 560. évfordulóját.

RÁCZ ERVIN

Hegyközszentmiklóst a vidék termálközpontjává változtatta a református egyház

Kőolajat kerestek, és termálvizet találtak a hatvanas évek végén Hegyközszentmiklóson. A forrást kihasználva megépítették a település strandját, ez éppen félszáz éve nyitotta meg kapuit. A rendszerváltást követően közös döntés alapján a fürdő a református egyházközséghez került, és az utóbbi tíz esztendőben gyökeres változáson esett át: befedték a medencét, szálláshelyek és étterem is épült az egyre szélesebb körben kedvelt üdülőhelyen – olvasható a maszol.ro hírportálon Borsi Balázs írásában.

Május 1-én volt éppen ötven esztendeje annak, hogy 1971-ben megnyitották a termálvizet a Bihar megyei Székelyhídhöz tartozó Hegyközszentmiklóson. A rendkívül jó minőségű vízre akkor bukkantak rá, amikor a hatvanas évek végén kőolaj után kutattak a környéken, de a furatokból „fekete arany” helyett „csak” forró víz tört fel.

Sok helyen ezeket a forrásokat elfojtották, lezárták, de a szentmiklósi termelészövetkezet akkori vezetősége úgy döntött, megpróbálja hasznosítani a feltört vizet. Ezért alakult úgy, hogy a helyiek kalákában ásták ki a medence gödrét, és építették fel mellé az egyszintes kis épületet az öltözőknek.

ELINDULÁS NEHÉZSÉGEKKEL

A szentmiklósi termálstrand mind a helybeliek, mind a környékiek által kedvelt fürdőhellyé vált. Bár évtizedekig nem történt szinte semmilyen fejlesztés, a jó minőségű termálvíz híre messzire eljutott, és Bihar megye más szegleteiből, sőt még a megyehatáron túlról is érkeztek a fürdőzni, de inkább a gyógyulni vágyók.

A strand története azért is érdekes, mert a termelészövetkezet felbomlásakor, 1992-ben a felszámolóbizottság nem adta el, vagy nem a székelyhídi önkormányzatnak adta át a működő fürdőt, hanem a helyi református egyházközség kezelésébe és tulajdonába rendelte – elevenítette fel a rendszerváltás utáni időszak fontos történetét Árus Csongor László református tiszteletes.

Ő maga 2008 novembere óta szolgál a gyülekezetben, és a szentmiklósi lelkészi szolgálatra való meghívásakor azt is feladatul kapta, hogy menedzselje és fejlessze az egyházi termálfürdőt, hogy legyen étkezési, illetve szállásolási lehetőség is itt.

Az eltelt bő egy évtizedben gyökeres változáson ment át a strand. „Mivel még hideg

vize sem volt a fürdőnek, csak egy kis ásott kút volt az udvar sarkában, ami még ivóvíznek sem volt elegendő nyaranta, egy mélyfúrású kút elkészítésével kezdtük. Azóta már van ivóvíz minőségű hideg víz a zuhanyzóban, fürdőszobákban, konyhán egyaránt” – magyarázta a kezdeteket a lelképásztor.

Miután megoldódott a hidegvíz-gond, a medence mellé évtizedekkel korábban felépített egyszintes épület tetején hat vendégszobát alakítottak ki, majd egy büfét építettek, hogy ne csak italokat és csomagolt édességet, hanem helyben főtt vagy sült friss ételt is kínálhassanak a vendégeknek.

A termálvizet medencét 2013-ban fedték be, így már télen is használható lett a fürdő. Ekkortól egész évben nyitva van, és várja a fürdőzőket.

MEGVALÓSULT A RÉGI ÁLMOM

„Régi álmunk valósult meg 2019-ben, amikor elkezdhetjük a panzió építését. Ezeket mind-mind saját alapból hoztuk létre. Mivelhogy az egyházközség gazdasági tevékenységre nem pályázhat, mindent önerőből, saját bevételeinkből tudunk elvégezni.

2020. december 6-án nyitottuk meg a panziót, amelyben száz férőhelyes étterem és négy összkomfortos vendégszoba található. A panziót idén bővítettük egy szinten száz-száz-tíz férőhelyes terasszal” – magyarázta Árus Csongor László. Hangsúlyozta, hogy míg 2008-ban egyetlen alkalmazottjuk volt, 2021-ben már összesen 21 dolgozóval működik a strand, ebben benne van a portás, a takarító és karbantartó személyzet, a szakácsok, konyhai kisegítők és a pincérek egyaránt.

Bár a panzióban, a fürdőtől nem messze található vendégházban és további négy – bérelhető – lakókocsiban összesen mintegy hetven személy elszállásolására van jelenleg le-

hetőség, céljaik között szerepel a szálláshelyek számának további bővítése, illetve fejlesztése, mert egyre nagyobb az igény az összkomfortos szobákra, magyarázta a strandot igazgató református tiszteletes. Hozzátette: építenének még egy hideg vizes medencét, mert nyáron erre is nagy igény mutatkozik.

KÜLSŐ ÉS BELSŐ KEZELÉSRE EGYARÁNT ALKALMAS

A hegyközszentmiklósi forrásból feltörő termálvíz úgynevezett oligominerális víz,

vagyis az ásványianyag-tartalma literenként nem haladja meg az egy grammot, éppen ezért nincs is mellékhatása, illetve ellenjavallata, magyarázta Árus Csongor László. „Olyannyira tiszta, hogy a méhek és a lovak is megisszák” – tette hozzá a tiszteletes, aki szerint ivóvízként belsőleg is lehet használni, mert általános gyulladáscsökkentő hatása van, savtúltengésre, gyomorgyulladásra, bélhurutra, a vese homoktalanítására lehet hatásos, míg külsőleg ín- és ínhüvelygyulladás, ízületi problémák, reumatikus gyulladás kezelésére megfelelő.

„A strand legfőbb vonzereje tehát a víz azok számára, akiknek mozgásszervi, ízületi panaszai vannak. Ha lemerevedik a test, itt három-négy nap alatt mintegy újjászületik, feloldódnak a görcsök, megszűnnek a gyulladások” – állítja a lelkész, aki szerint éppen ezért sokan akár messzebből is visszajárnak, hogy kúrálják magukat.

EGYMÁST KIEGÉSZÍTVE

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület a szentmiklósi stranddal szomszédos öthektáros területen európai uniós támogatással egy három medencéből és a hozzájuk tartozó kiszolgáló épületekből álló rész megépítésével csatlakozik az üdülőközpont fejlesztéséhez.

Árus Csongor László elmondta: az egyházkerületi beruházás révén megépülő új strand és a már meglévő fürdő tulajdonképpen kiegészítik majd egymást. Amit az egyik nyújtani tud majd, azt nem tudja a másik. Míg az új fürdőben modern öltözők és medencék lesznek, addig a hegyközszentmiklósiak fürdőjében enni- és innivalót lehet majd kapni, étterem működik, és itt található a szálláshelyek is, magyarázta a tiszteletes.

Újraindult az ifjúsági munkatársképző tanfolyam Királyhágómelléken

Régi-új projekt indult útjára a Királyhágómelléki Református Egyházkerületben. Munkatársképző tanfolyamot tartottak az ifjak számára. Amikor még IKE-nek hívták a kerület ifjúsági szervezetét, ez egy sikeres program volt. Azóta sok víz lefolyt a Szamoson, Körösön, Krasznán..., 18 éve KRISZ-nek nevezik a szervezetet, és ezen névvel először került sor erre az áldásos tevékenységre.

Jobb Domokos egyházkerületi ifjúsági előadótanácsos elmondta, hogy szolgatársával együtt úgy gondolta, jó volna feleleveníteni a régi idők ifjúsági munkatársképző tanfolyamait, és az első turnus végén megállapítható: ez jó ötletnek bizonyult.

AZ EVANGÉLIUM NYOMVONALÁN

A KRISZ (Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szövetség) célja: „Egy közösséggé gyűjteni azokat a fiatalokat, akik Jézus Krisztust Megváltójuknak és Istenüknek tartják a Szentírás szerint; az Ő tanítványai akarnak lenni hitükben és életükben; és az Ő országát terjesztik a fiatalok között.”

Még a 2020. február 11–12-én Szatmárnémetiben tartott KRISZ-tanácskozáson azt a célt fogalmazták meg, hogy a református ifjúság életét és gondolkodását az evangélium határozza meg.

Ennek érdekében, az Evangéliumra és a Szentháromság Egy Istenre tekintve, a következő munkaköröket jelölték ki: 1. szolgálni és szolgálni tanítani; 2. élni és élni tanítani; 3. örömben élni és örömmel szolgálni.

Magukat az első ponthoz tartva szervezték meg a munkatársképzőt. Céljuk eléréseért három éven keresztül 20-20 (ha már kétezerhúsz volt), azaz 60 fiatalt szeretnének az egyházmegyék ifjúságából munkatársnak kiképezni, s a majdani munkát velük együtt végezni. A képzéseket 2020 novemberében kezdték el Solyomkőváron, s négy hosszú hétvégére tervezték őket. A kiképzett munkatársakat majd a nyári táborokban és egyéb rendezvényeken vetnék be.

A program tehát sikeresen elindult. 2021 tavaszára, ha nem is 20, de 14 fő elvégezte az első turnust: 1. Ary Dávid József (Szatmár-Lános, Szatmári Egyházmegye), 2. Vajda Zsanett (Szatmár-Szigetlanka, Szatmári Egyházmegye), 3. Vajda Henrietta (Kiskolcs, Szatmári Egyházmegye), 4. Varga Dalma (Ombod, Szatmári Egyházmegye), 5. Antal Emőke (Hadadnásd, Nagykárolyi Egyházmegye), 6. Miskolczi Rebeka (Krasznahályfalva, Nagykárolyi Egyházmegye), 7. Kovács Nóra (Érmihályfalva, Érmelléki Egyházmegye), 8. Dombi Anna Virág (Nagy-

várad-Olaszi, Bihari Egyházmegye), 9. Szilágyi Zsófia (Szilágybagos, Somlyói Egyházmegye), 10. Solyom Csilla (Szilágylompért, Somlyói Egyházmegye), 11. László Andrea (Kispereg, Aradi Egyházmegye), 12. Sáfár Boglárka (Arad-Mosóc, Aradi Egyházmegye) 13. Schifler Patricia (Arad-Mosóc, Aradi Egyházmegye), 14. Ilyés Szilvia (Magyaroroszló, Zilahai Egyházmegye).

TANANYAG ÉS A TANÁROK

Az ifjak a négy hétvégén tanulhattak Isten tervéről, misszióról, megtérésről, önismeretről, Szentírásról, közösségről, szolgálatról, lelkigondozásról, kommunikációról, dicsőítésről, programszervezésről, világnézetekről.

Hallhatták, hogyan szervezhetnek kreatívan ifjúsági bibliaórát, játékokat, eseményeket.

Jobb Domokos lelkipásztor segítségével sietve a tanfolyamon többen az ügy mellé álltak szervezőként és előadóként: Nagy Tibor, Nagy Anna, Rácz Ervin, Ádám Zsolt, Pap Dénes, Tóts Emese, Kis Bálint, Szakács Zoltán, Vékony Zsolt, Vékony Dóra, Makai Judit, Kovács Éva, Bántó Tamás Csilla, Bántó Tamás Szilveszter, Lukács István Vilmos, Lukács Csilla, Tussay Szilárd, Mpofo Kitata Szilvia, Acacia Mpofo Kitata, Ilyés Tamás. A négy alkalomból álló turnusra Csüry István püspök áhítata és szignója tette rá a hitelesítő pecsétet.

A TANÍTVÁNYOK GONDOLATAI

„Számomra az MKT (munkatársképző tanfolyam) nagyon jó élmény volt. Jó érzés volt kiszakadni a zsúfolt, nyüzsgéssel teli hétköznapokból, visszatérni egy olyan közösségbe, ahol elfogadnak, meghallgatnak és tényleg bármiről bárkivel el lehet beszélgetni. Egy-

fajta családi légkör alakult ki, ezáltal pedig szerintem ez a csapat a jövőben is jó kapcsolatot fog ápolni. Minden alkalom után lelkiemben gazdagabbnak és Istenhez közelebbinek éreztem magam, s újult erővel kezdtem az elkövetkező heteket. Emellett olyan tudást szereztem, amit nemcsak az ifiken, de a mindennapokban is fel tudok használni.”

„Az MKT alatt megerősítést és fejlődést tapasztaltam. A Heidelbergi káté azt tanítja, hogy az igaz hit két elemből tevődik össze: biztos ismeret és szívbeli bizodalom. Az előadások alatt sokat gyarapodtak az ismereteim, új szempontból vizsgálhattam meg önmagam és a világot, amelyben élek. Magát a Szentírást is jobban megismerhettem, rácsodálkoztam annak összetettségére és még inkább a fő üzenetére. A bizalmam is megerősödött, minden alkalom valamilyen szinten próbára tette azt, hogy mennyire merem Istenre bízni a dolgom.

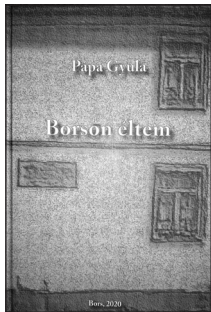
A szeretetet megtapasztalhattam a résztvevők által is. Megértésre, bátorításra találtam ebben a közösségben.”

„Számomra az MKT megerősítette az Istenben való hitemet. Arra tanított, hogy rendszerezem a Biblia-olvasásomat, és sokkal személyesebben imádkozzak Istenhez. Nagyon megszerettem a csapatot. Őszintén beszélgethettünk bármilyen témáról. Internet nélkül születtek barátságok, de az internet segítségével, remélem, fenntartjuk ezeket. Hálas vagyok azért Istennek, hogy az MKT felé vezetett az életemet. Hiszem, hogy nincsenek véletlenek, és mindenki okkal volt a csapat része. Remélem, hogy a következő csoportok is ilyen élményekkel fognak gazdagodni.”

Az esemény végén megtartották a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szövetség éves közgyűlését is.

Egy lokálpatrióta a nagybetűs szülőfaluról

„Lehet, másnak e hely csak az országhatáron egy kapu, de nekem Bors a nagybetűs szülőfalu!” – írja könyve fülszövegének bevezetőjében Pápa Gyula. A könyv 2020-ban látott napvilágot a Borsi Polgármesteri Hivatal támogatásával.

Jövőt, holnapot csak az a nép építhet, amely tisztában van történelmével, és tiszteli az elődök erőfeszítéseit. Éppen ezért fontos, hogy bizonyos időközönként elkészüljenek, megjelenjenek azok a monográfiák, falutörténeti kiadványok, személyes visszatekintések, amelyek emlékezni, ismerni tanítják a jelen és a jövő generációit településük múltjára.

Tisztelni a ma már fejfák alatt szunnyadó elődöket, megbecsülni az előttünk jártak munkáját, életét, elkötelezettségét. És ezzel együtt mindazt, amit létrehoztak, alkottak egy életen át.

Ezek a kötetek lesznek a későbbi korok forrásmunkái, amelyek összegyűjtik, tartalmazzák, a jövő számára megmentik azt a sok-sok adatot, eseményt, anekdotát, évszámot, letűnt személyt, amelynek summája az olvasó elé tárja a múltat, a „nagybetűs szülőfalut”.

Pápa Gyula tanár úr könyve is ilyen adatgazdag, számos érdekességet, történelmi eseményt felvonultató kiadvány, melyből kitűnik, szerzője a feldolgozott korszak jó ismerője. A mű egyfelől személyes visszatekintés, családi krónika, másfelől a szeretett szülőfalu múltjának, elsősorban a huszadik század második felének gondos ismertetése.

Egy-egy település történelmét leginkább egykori lakói életén keresztül lehet megismerni. Kik voltak, milyen életet éltek? Pápa Gyula tanári és helytörténeti alaposággal kalauzolja az olvasót, s ehhez az érdeklődő számos dokumentum értékű illusztrációt is talál. Az előszót maga a szerző jegyzi, az utószót pedig Bátori Géza polgármester írta.

Minden faluját szerető, azt számontató, fejlődése mellett elkötelezett olvasó számára tartalmas olvasnivalót nyújt a kötet. Elolvasása után is jó kezűben tartani, időről időre leemelni a könyvespolcra, belelapozni egy-egy kép vagy történelmi adat, évszám megtekintéséért.

FÁBIÁN TIBOR

(Pápa Gyula: *Borson élttem*. Bors, 2020, 230 oldal. Nyomdai munkálatok: Europrint kiadó és nyomda. Megjelenését támogatta a Borsi Polgármesteri Hivatal.)

Félni, vagy nem félni, ez itt a kérdés!

Bő egy éve élünk a koronavírus árnyékában. Járvány hosszú évtizedek óta nem érintette ekkora tömegek mindennapjait világszerte. Nehéz a bezártság, a sok korlátozás, a türelmetlen várakozás, a rokonok és barátok elvesztése, maga a vírusfertőzés és még mennyi dolog, de azt hiszem, a legnehezebb ebben az időszakban félelem nélkül élni.

Mindnyájan arra vágyunk, hogy boldogan és szabadon éljünk, hogy ne korlátozzanak minket a szabályok és az elvárások, se a belső démonjaink.

De vajon ez tényleg olyan egyszerűen elérhető, hogy eldöntjük, és utána már így van? Elhatározzuk, hogy mostantól nem félünk, és kész? Vajon valóban van erőnk saját akarattal megszabadulni a félelemtől?

Hihetetlenül károsnak tartom azokat a keresztény szövegeket, melyek azt szajkózzák, hogy ha szemernyi félelem is van benned, akkor te nem hiszel elég jól Istenben. Mintha esendő emberi mivoltunkban állandóan meg tudnánk valósítani a tökéletes hitben járás állapotát! Még Jézus is gyötrődött a Getszemáni-kertben a kereszthalála előtt. Nyilván nem azért, mert nem hitt az Atya szeretetében és eltávolodott tőle, hanem azért, mert emberileg hihetetlen súly nyomta a vállát. Emberfeletti tette készült, és nem pusztán a földi élet végét jelentő halállal nézett szembe, hanem minden valaha élő ember életéért küzdött meg a halállal. „Halálfélelem kerítette hatalmába, és még buzgóbban imádkozott” (Lk 22,43).

SZERETET ÉS JÓZANSÁG

„Mert nem a félelem lelkét adta nekünk Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét” (2Tim 1,7).

Annyira szeretjük hangsúlyozni, hogy hívőként nem félelemre vagyunk meghíva, hanem a bátor, szabad életre, de Pál apostol

hozzáteszi, hogy a szeretet és a józanság lelkét is megkaptuk. Ez az utóbbi kettő pedig annyira hiánycikk mostanában.

Én úgy gondolom, mindenkit meg lehet érteni, aki a mostani időkben fél. Információhiányban szenvedünk, sokan elvesztettünk már valakit a Covidban, és abban sem lehetünk biztosak, hogy mi magunk hogyan fogunk reagálni, ha betegek leszünk – akár oltással, akár nélküle. Rengeteg a kérdés, kevés a válasz, és ez bizonytalanságot és félelmet szül.

Jézus egyértelműen megmutatta, hogy a félelem ellen imádsággal lehet hatékonyan küzdeni.

Ha az Atya kezébe helyezzük az életünket, ott van a legnagyobb biztonságban, és ő el tudja küldeni a Vigasztalót nekünk. De itt még nem állhatunk meg. Ha mi magunk megnyugvást találtunk egy-egy döntésben, békére leltünk, és sikerült letennünk a félelmeinket, ott van még a szeretet és a józanság is, melyet Isten szintén nekünk adott.

A szeretet pedig nem kritizálja a másikat, ha ő még mindig fél. A szeretet nem kárhoztatja a másikat, amiért más döntésre jutott vagy nem tud dönteni. A szeretet felemel, és nem lenyom. Vigasztal, és nem félelmet kelt. A szeretet megértően hallgat, és békével, nem pedig erőszakkal szól.

A józanság pedig mérlegel, hallgat, figyel, és csak utána beszél és cselekszik. A józanság több, mint a szabályok és törvények higgadt betartása. A józan gondolkodásban benne van, hogy azért, mert valamit szabad, nem biztos, hogy meg is kell tenni. A saját szabadságom teljes gyakorlása nem feltétlen vezet mindig jóra, és fordítva. A szabadságom feladása nem jelenti azt, hogy félelemben élek.

Imádkozunk, hogy mindnyájan megélessük a szeretetre való szabadságot, és egymást segítsük ebben a nehéz időszakban is, ne pedig lenyomjuk és megfélemlítsük egymást!

777BLOG.HU – LÁBÁNNÉ HOLLAI KATALIN

Értékmentés odafigyeléssel

Áldott emlékezetű professzorom, dr. Nagy József egy művészettörténeti előadás alkalmával az alábbi, általa hitelesnek ismert történettel okított bennünket arra, hogy önálló lelkészeként milyen körültekintően járjunk el, ha egy régebbi templom felújításához kezdünk. Főleg akkor, ha az nem szerepel műemlékvédelmi listán. Akár visszafordíthatatlan következményekkel járhat egy kontár beavatkozás.

Nos, tanárom elbeszélése szerint az Erdélyi Egyházkerület egyik templomában a gyülekezet belső felújításba kezdett. A lelkipásztor érezte, hogy az Isten háza koránál fogva megkülönböztetett figyelmet követel. Ezért híveinek legidősebb tagjainál kezdett érdeklődni a régebbi javítások felől. Egy kilencvenes éveielején járó, de szellemileg friss néni kegyesen magyarázta el az alábbi történetet.

EGYÉL, SZENTEM

Alig cseperedő kisleányként nagyanyja vele küldte el az ebédet a templombelsőn kőművesként dolgozó férjének. A kisleány csilingelő hangon bekiabált az állványzaton tüsténkedő nagyapjának: „Itt az ebéd!” Ekkor az idős mama emlékei szerint az utolsó serpenyő maltert falra felkenő tatától ezt a mondatot hallotta: „Nesze, egyél te is, szentem!”

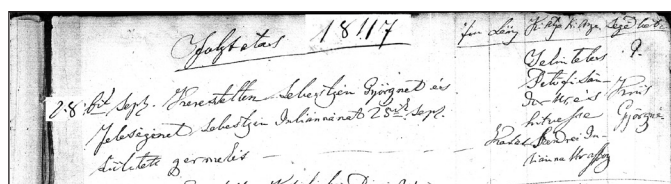
A lelkipásztor az emlékfoszlányokat hallván különös összefüggésre gondolt: vajon a „szentem” kifejezés nem utalhat-e vakolat alatt rejlő freskó jelenlétére?

Sejtése beigazolódtott. Ugyanis szakembereket bevonva sikerült nagy értékű falfestménymaradványokat feltárni és az utókor számára megőrizni, láthatóvá tenni.

KINCSEKRE BUKKANVA

Az előbbieket szellemében igyekeztem eljárni én is, amikor 1991–1992-ben hozzáfogtunk a koltói templom bútorzatának teljes felújításához. A munkálatok elvégzése nem túrthatalasztást, ugyanis irattári kutakodásaim nyomán megtudtam, hogy az 1819-ben elkezdett kőtemplomba az előzőből hozták át a még használható padokat a szószékkal és koronával együtt.

Ezek a régi padok az idő múlásával annyira megszuvasodtak, meggyengültek, hogy egy istentisztelet alkalmával a rajta ülők súlya alatt az egyik letört.

SEBESTYÉN KATA KERESZTELÉSI BEJEGYZÉSE AZ ANYAKÖNYVBEN

1991-ben két szamosardói asztalosmesterrel – Nagy Istvánnal és Vicsai Miklóssal – kötöttünk szerződést a kivitelezésre. Részükről ajánlólevelet jelentett saját templomukban végzett felújítási munkájuk Molnár Kálmán lelkipásztor szolgálata idején.

A régi, még használható padokat felkötöttettük a két karzatra. De mi legyen a szószékegyüttes sorsa? – vetődött fel ekkor bennem a kérdés, mert visszaépítése kizárt volt gyenge állapota miatt.

A koronán látható írás: BENTZE ANDRÁS CSINÁLTATTA ANNO 1804, illetve a szöveget körbeölelő virágmintás girland felkeltette figyelmemet, és eszembe juttatta néhai professzorom intelmét. De ráéreztem arra is, hogy a hangvető nemcsak koránál fogva és a rajta látható festett motívumok miatt értékes, hanem azért is, mert 1847 szeptemberében néma tanúja volt annak, hogy Szendrey Júlia és Petőfi keresztvíz alá tartja Sebestyén Kata koltói újszülöttet.

Tehát magától érthetővé vált, hogy a szószéknek és koronájának helyet kell találnom a további megőrzésre. E tekintetben a Petőfi-Teleki-múzeum mutatkozott a legmegfelelőbb helyszínnek, mivel a templombelsőben nem volt lehetőség a tárolásra. A presbitériummal egyetértésben, kiállítási tárgyként, de a tulajdonjogot megőrizve átadtuk a múzeumnak. 1991-től 2018-ig becses darabja lett az egyik teremnek.

Nyertes uniós pályázat révén, önkormányzati hozzájárulással, 2018-ban elkezdődött a Teleki-kúria egészét átfogó restaurálás. Ennek rendjén került újra fókuszba a szószékegyüttes.

Ekkor Kádár Helén, a múzeum idegenvezetője felvette a kapcsolatot Kiss Margittal, a Magyar Néprajzi Múzeum muzeológusával, hogy az elküldött szöveges és képi információ birtokában fogalmazza meg szakmai véleményét velük kapcsolatban.

Kiss Margit készséggel eleget tett a kérésnek – e helyen is köszönet érte –, s a többi között az alábbi megállapításokat tette.

„A koltói, 1804-es évszámot viselő szószékkorona hangvetőjében látható girland (...) emlékeztet az Umlingok által is kedvelt díszítőmotívumra, de ez inkább a korszak egyik kedvelt ornamentikájának tekinthető, melyet országszerte alkalmaztak a korabeli mesterek. (...) A fotó alapján érintetlennek tűnő festést már csak annak okán sem készíthették a kolozsvári Umlingok, mert ekkor már sem az apa, sem két vele együtt dolgozó fia nem élt. (...) Bizonyos azonban, hogy egy igen színvonalas 18. századi asztalosmunka birtokában van a múzeum. (...) Értékét mindenképpen növelné az átfestések eltávolítása, a tárgy restaurálása. (...)”

Ezen ajánlás nyomán Csendes Lajos polgármesterrel felvettük a kapcsolatot Sebestyén Ferenc zeteváraljai fafaragó-bútorfestővel (a pápalátogatásra a csíksomlyói nyereg székely kapuját ő készítette), s ő tudása legjavát adva néhány hónapi megfeszített munka eredményeképpen újra közkinccsé tette a szószékkosarat és koronát.

A kézzelfogható eredményt az alábbiak szerint összegezhetem:

- az átfestésektől megtisztítva előkerült a szószékkosár készítési dátuma: 1788 (tehát nem egyidős a szószékkoronával);

- a szószékkoronáról is letisztította a barna ráfestést, megtalálva ezáltal az eredeti pingálást;

- az egyik korhadt borítóléc alatt valószínűsíthetően a korona készítőjének nevét – BALÁS ISTVÁN – találta meg.

Végül azt is érdemesnek tartom följegyezni, hogy a koronán körbefutó félköríves rátételén minden félkörívben fel volt függesztve egy kis méretű ovális fa díszítőelem. Ezekből mindössze egy maradt meg, azt a bontáskor Bencze Ferenc helybeli asztalosmester megőrizte. Ez mintául szolgálhat a többi elkészítéséhez és majdani visszahelyezéséhez.

Íme, hogyan válik valósággá a címben megfogalmazott gondolat: Többek odafigyelése értéket menthet!!

Olyan értéket, mely a miénk! Olyan értéket, melyet mások nem tartanak fontosnak, vagy éppenséggel szeretnének eltüntetni! Olyan értéket, melyet Koltón is elsősorban azoknak kell tovább őrizniük, akiknek fontos a település 600 éves magyar múltja!

Bibliai idézetért tartóztatták le egy hittérítőt Londonban

A „homofób” igehelyet idéző utcai prédikátort azért tartóztatták le, mert „stresszt és aggodalmat” okozott a feljelentést tevő járőkelőknek – adta hírül a *Breitbart*.

Két protestáns prédikátor az Uxbridge londoni metrómegálló kijáratánál tartott utcai igehirdetést. Ez egyébként Boris Johnson miniszterelnök egyéni választókerületének központja is.

Az egyik prédikátor, a metodista szabadegyházhoz tartozó Peter Simpson számolt be arról, hogy társát, John Sherwoodot erőszakosan ráncigálva távolította el az utcáról a rendőrség, miután három járőkelő feljelentést tett ellene – írja a *Breitbart* című amerikai jobboldali weboldal.

Az első beszámoló a *The Conservative Woman* (A Konzervatív Nő) folyóiratban jelent meg. Eszerint az előállított Sherwood lelkész a prédikációjában a Teremtés könyvének első fejezeteiből idézett, majd a következőt mondta: „Isten úgy teremtette meg az embert, hogy családba helyezte, amelynek élén egy apa és egy anya áll, nem két apa vagy két anya. Isten férfiúvá és asszonnyá teremtette az embert, saját képére és hasonlatosságára, ami Isten természetes rendjének alapja.”

A helyszínrre érkezett rendőr közölte a lelkészekkel, hogy három panasz érkezett a prédikáció miatt, és figyelmeztette őket: ne tegyenek „homofób” kijelentéseket, és „nincs joguk olyat mondani, ami másokat sérthet”.

Végül a rendőrök erőszakosan lerángatták az emelvényről a hetvenöt éves Sherwoodot, és megbilincseltek a prédikátort.

MANDINER.HU

Kiigazítás

Előző, májusi lapszámunk 3. oldalán *A református keresztyén ember* című írás szerzőjét hibásan tüntettük fel. A cikk szerzője Bogya Miklós.

Argentína ismert abortuszpárti harcosa belehalt az abortuszba

Nem a legjobb reklám az életellenes propagandának. Az eset kapcsán több szakértő is megszólalt, s elmondták: az abortusz korántsem veszélytelen beavatkozás. A helyi feministák nem vesznek tudomást a halálesetről, a lengyel halálpárti aktivisták pedig példaként tekintenek az abortusz Argentínában történt legalizálására.

AKÁR KÉT ÉLETBE IS KERÜLHET

A dél-amerikai államban 2020 végén fogadták el az abortuszt legalizáló, sok vitát kiváltó törvényt. Korábban a magzatgyilkosság illegális volt a túlnyomórészt katolikus országban. Azóta az ismert aktivista az első személy, aki magzatelhajtás következtében vesztette életét Argentínában.

Minderről a helyi spanyol nyelvű média számolt be. Maria del Valle Gonzalez Lopez korábban az „álmának” nevezte az abortusz-műtétet, de feltételezhetően nem ilyenek álmodta meg a veszélyes beavatkozást.

A 23 éves nő a Radikális Ifjúság vezetője volt a Mendoza tartománybeli La Paz településen. Halála heves vitát váltott ki Argentínában az abortuszról, és felhívta a nők figyelmét arra, hogy tudatosítsák: a magzatok meggyilkolása rájuk nézve is nagyon komoly kockázatokkal járhat.

Luis Durand argentin sebész az ACI Prensa újságíróinak elmondta: „Bár egyesek úgy vélik, a fiatal nő halála valamilyen orvosi műhiba miatt következhetett be, a valóságban az abortusz nem orvosi gyakorlat. Néhány hónappal ezelőtt még bűncselekménynek számított az argentin törvények szerint. A magzatelhajtás során a gyermek halála mindig brutális. Hamis az a feltételezés, hogy egy ilyen eljárás biztonságosnak tekinthető.”

A lengyel halálpártiak példaként tekintenek Argentínára. A Manifa nevű szélsőbaloldali lengyel csoportosulás szlogenje a következő volt: „Az argentin nők példát mutatnak nekünk, hogyan győzedelmeskedhetünk.” A lengyel abortusz-álmocspart a kiáltványában pedig a következőt írta: „Győznünk kell, mint az argentinoknak!”

A lengyel életpártiak azonban jelezték, hogy minden ilyen „győzelem” mindig egy gyermek halálával jár. Emellett mély traumát okoz a nő számára, és bizonyos esetekben akár mindkettejük halálához is vezethet.

VASARNAP.HU

Fricska – Jobb adni, mint kapni

Volt egy koldus, aki minden nap a templom kapujában ült és kéregetett. Egy nap halotta, hogy a király fog a templomba jönni. Nagyon lelkes lett. Biztos volt benne, hogy a király olyan adományt ad neki, hogy többet nem kell koldulnia. Vágyakozva várta tehát a király érkezését, de az, amikor megérkezett, furcsa dolgot tett. Ahelyett, hogy adott volna neki alamizsnát, ő maga kért. A koldus teljesen összezavarodva benyúlt a táskájába,

és vonakodva pár szem rizst tett a király kinyújtott tenyerébe. A király megköszönte, és visszatette a koldus táskájába az adományt, majd távozott. A koldus nagyon csalódott volt. A nap végén még mindig zavart volt. Így ért haza. Amikor kiborította a táskája tartalmát, hogy átnézze a napi gyűjtést, legnagyobb meglepetésére egypár aranydarabot vett észre a rizsszemek között. Mennyire sajnálta már, hogy csak ennyit adott a királynak!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghittea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Dr. Békefy Lajos, Erdei-Árva István Béla, Fábíán Tibor, Tokár Sándor, Törös Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszoujsag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szent Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkes hívatatokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.